

สรุปโครงการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
สำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี

โดย

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค
อำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี

คำนำ

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค ขอสรุปโครงการตามงบประมาณปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นโครงการทั้งหมดที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๒ สำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามจำนวน และวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ สำหรับประกอบตัวชี้วัดของสำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองแค

สารบัญ

	หน้า
โครงการอาสาสมัครเกษตร	๑
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	๔
โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน(ประเมินศักยภาพ)	๗
โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน(งานด้านทะเบียนและสารสนเทศ)	๙
โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๑๑
โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร(พืชหลากหลาย)	๑๖
โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒๑
โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒๓ ๒๕
โครงการ ศพก. กิจกรรมบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนิน	๓๒
โครงการ ศพก. กิจกรรมสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.และเครือข่าย	๓๔
โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	
โครงการ ศพก. กิจกรรมบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนิน	
โครงการ ศพก. กิจกรรมสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.และเครือข่าย	
รูปกิจกรรม	

โครงการอาสาสมัครเกษตร

๑. หลักการเหตุผล ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการคัดเลือกตัวแทนเกษตรกร ใน ท้องถิ่นตามความชำนาญเฉพาะสาขาเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและให้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและประชาสัมพันธ์งานนโยบายในรูปแบบของอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ และโดยที่แต่ละหน่วยงานดังกล่าวได้มีระเบียบการบริหาร สิ่งตอบแทน และสิ่งจูงใจแตกต่างกันไป ดังนั้นเพื่อให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นอาสาสมัครเกษตรสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็น เครือข่ายในท้องถิ่นทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน ในการพัฒนาการเกษตรมีความหลากหลายและมีความเกี่ยวข้องกับหลายสาขา จึงต้องอาศัยการมี ส่วนร่วมของหลายภาคส่วน โดยเฉพาะเกษตรกรซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จาก การพัฒนาการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ คัดเลือกตัวแทนเกษตรกรในท้องถิ่นตามความชำนาญเฉพาะสาขา จำนวน ๑๓ สาขา ซึ่งประกอบด้วย อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ อาสาสมัครฝนหลวง อาสาสมัครด้านบัญชี ประมงอาสา ปศุสัตว์อาสา หมอเดิน อาสา อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาสมัครสหกรณ์ อาสาสมัครชลประทาน เศรษฐกิจการเกษตรอาสา อาสา ปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรอาสาสมัครชวาหน้าชั้นนำ และอาสาสมัครยางพารา เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น การเผยแพร่ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงการ ประชาสัมพันธ์ งานนโยบายด้านการเกษตรในระดับครัวเรือนและหมู่บ้าน จากนั้นจึงได้ดำเนินการคัดเลือก อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) หมู่บ้านละ ๑ คน ทั่วประเทศ จำนวน ๗๕,๑๘๑ ราย เพื่อทำหน้าที่ ประสานความเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรสาขาต่าง ๆ ทั้ง ๑๓ สาขา เพื่อให้หน้าที่ในการเป็น แกนกลางใน การประสานงานเกิดการบูรณา การงานพัฒนาการเกษตรของหมู่บ้านตามภารกิจของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัคร เกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ให้เป็นมีคุณสมบัติเป็น Smart Farmer ตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งของ อกม. ผ่าน เครือข่าย อกม. ในระดับจังหวัด เขต และประเทศ

๒. แนวคิดโครงการในภาพรวม

๒.๑ เป้าประสงค์หลัก อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านทุกคนเป็น Smart farmer และพร้อม ปฏิบัติงานตามภารกิจที่ ได้รับมอบหมาย จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนการได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติ

๒.๒ กลยุทธ์การดำเนินงาน/กิจกรรมหลัก

- ๑) การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
- ๒) การพัฒนา อกม. สู่วิถีความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ
- ๓) การสร้างเครือข่าย อกม. ระดับจังหวัด

๓. การดำเนินโครงการปี ๒๕๖๒

๓.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) สู่วิถีความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ
- ๒) เพื่อสร้างเครือข่าย อกม. ระดับจังหวัด
- ๓) เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเกิดการยอมรับ อกม. ในทุกระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด และ

ประเทศ

๓.๒ เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๑) เป้าหมาย อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- ๒) สถานที่ดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอ อำเภอหนองแค คัดเลือกจาก ๑๘๑ หมู่บ้าน/

ชุมชน

๓.๓ กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๓.๓.๑ การคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๑) ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดทำบัญชี รายชื่ออาสาสมัครเกษตร (อกษ.) แต่ละสาขาที่มีอยู่ในแต่ละหมู่บ้านตามระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (<http://www.asa-center.doae.go.th/index.php>) เพื่อแจ้งให้อาสาสมัครเกษตรแต่ละสาขาได้ ทราบ พร้อมติดประกาศภายในหมู่บ้าน ในเดือน มีนาคม ๒๕๕๘

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอ เรียกประชุมอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) สาขาต่าง ๆ ที่มี แต่ละหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการให้อาสาสมัครเกษตร คัดเลือกกันเอง ให้ได้ ๑ คน เพื่อเป็น อกม. ภายในเดือน เมษายน ๒๕๖๒ โดยทั้งนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอ ต้องทำรายงานผลการคัดเลือก อกม. เพื่อแจ้งนายทะเบียนดำเนินการต่อไป

๓) สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินรวบรวมประวัติ และภาพถ่าย อาสาสมัคร เกษตรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็น อกม. เพื่อบันทึกประวัติและรูปภาพลงในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

๔) สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อกม. โดย มีวาระ ๔ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ พร้อมทั้ง จัดทำบัตรประจำตัว อกม.

๓.๓.๒ การพัฒนา อกม. สู่ความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ พัฒนา อกม. ในพื้นที่โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า เกษตรที่สำคัญ (Zoning) โดยบูรณาการร่วมกับโครงการพัฒนา Smart Farmer ตามแนวทางการ ดำเนินงานพัฒนาอาสาสมัครเกษตร ปี๒๕๕๘ ที่ ภาคผนวก ก

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือก อกม. เป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๑๕ ราย

๒) คัดกรอง อกม. ทุกรายในอำเภอ ตามแบบประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ซึ่งเมื่อทำการคัดกรองแล้วจะสามารถจำแนก อกม. จะทราบว่า อกม. รายใดที่เป็น Smart Farmer โดย อกม. ที่คัดกรองแล้วให้บันทึกข้อมูลลงในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer (www.doae.go.th/smartfarmer)

๓) พัฒนา อกม. ที่เป็น Smart Farmer โดยการ

๓.๑) วิเคราะห์ศักยภาพของตนเองเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตนเองสู่ Smart Farmer ต้นแบบ

๓.๒) จัดทำแผนพัฒนาตนเองสู่ Smart Farmer รายบุคคล ตามผลการ วิเคราะห์ศักยภาพ

๔) ดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ตนเองตามแผนพัฒนาตนเองสู่ Smart Farmer ต้นแบบ โดยการ ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ จัดการศึกษาดูงาน ให้ อกม. ในกลุ่มที่เป็น Smart Farmer เพื่อพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer ตัวอย่างเช่น

๔.๑) การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔.๒) การเป็นวิทยากรเกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ

๔.๓) การใช้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ วางแผนการผลิตและการตลาด

๔.๔) การบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด

๔.๕) การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

๔.๖) การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๗) กิจกรรมอื่นๆ ตามความต้องการของเกษตรกร

๕) หลังจากการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ อคม. ตามแผนพัฒนาตนเองสู่ Smart Farmer ต้นแบบให้ดำเนินการคัดกรอง อคม. โดยใช้แบบประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ต้นแบบ และ ทำการบันทึกข้อมูลลงระบบฐานข้อมูล www.doae.go.th/smartfarmer

๖) สรุปผลการดำเนินการพัฒนา อคม. สู่ความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ

๓.๓.๓ การพัฒนาความสามารถของอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อคม.)

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ทำการคัดเลือก อคม. ที่มีคุณสมบัติ Smart Farmer ต้นแบบ จากฐานข้อมูล Smart Farmer ที่ได้ทำการคัดเลือกไว้แล้วใน จังหวัดละไม่น้อยกว่า ๑๒๐ ราย เพื่อเข้าร่วมการจัดเวทีเครือข่าย อคม. ระดับจังหวัด สร้างเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและเพื่อเป็นการแสดงผลงานของ อคม. จำนวน ๓ เวทีโดยแต่ละเวทีจะมี อคม. เข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๔๐ ราย โดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างเครือข่าย อคม. ระดับจังหวัด

๑.๑) เวทีที่ ๑ เพื่อนำเสนอผลงานและมอบเกียรติบัตรให้แก่ อคม. ที่ปฏิบัติหน้าที่จนครบวาระ ๔ ปี ทั้งรูปแบบเกียรติบัตร กรมส่งเสริมการเกษตรจะเป็นผู้ออกแบบและให้ สำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นผู้จัดพิมพ์เกียรติบัตร

๑.๒) เวทีที่ ๒ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติตลอดจน วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน

๑.๓) เวทีที่ ๓ การสร้างเครือข่าย อคม. ระดับจังหวัด เพื่อสร้างความ เข้มแข็งแก่ อคม.

๒) สรุปผลการจัดเวทีทั้ง ๓ เวที

๓.๓.๔ การบริหารงานอาสาสมัครเกษตรกร

๑) การประชุมคณะกรรมการ (ภาคีรัฐ)

๑.๑ คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกร (คน.กษ.) (ส่วนกลาง)

๑.๒ คณะอนุกรรมการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรกร (ส่วนกลาง)

๒) การคัดเลือกคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (อกษ.กษ.) (ส่วนกลาง) ๓) ประชุมคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกร

๒.๑ คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (อกษ.กษ.) (ส่วนกลาง)

๒.๒ คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัด (อกษ.จ) (จังหวัด)

๓.๔ ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๓.๔.๑ ผลผลิต

๑) อคม. จำนวน ๑๓,๒๓๐ รายมีแผนพัฒนาตนเองสู่ความเป็น Smart farmer ต้นแบบ

๒) อคม. ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเองเป็น Smart farmer

๓) เกิดเครือข่าย อคม. ระดับ จังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด

๓.๔.๒ ผลลัพธ์ อคม. สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนมีแผนพัฒนาตนเองสู่ ความเป็น Smart Farmer ต้นแบบ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดความ ภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรและการเป็นอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านและเกิดเครือข่าย อคม. ระดับจังหวัด

๓.๔.๓ ตัวชี้วัด

๑) จำนวน อคม. มีแผนพัฒนาตนเองสู่ความเป็น Smart farmer ต้นแบบ

๒) ร้อยละของ อคม. ที่เข้าร่วมโครงการผ่านหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของการเป็น Smart farmer ต้นแบบ

๓) จำนวนเครือข่าย อคม. ระดับจังหวัด

๓.๕ แผนปฏิบัติงาน กิจกรรม แผนปฏิบัติงาน ปี ๒๕๖๒

กิจกรรม คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน

กิจกรรม คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรกรระดับตำบล

กิจกรรม คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรกรระดับอำเภอ

กิจกรรม จัดทำบัตรประจำตัวอาสาสมัคร

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน												
	ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒									
	ต.ค. ๖๑	พ.ย. ๖๑	ธ.ค. ๖๑	ม.ค. ๖๒	ก.พ. ๖๒	มี.ค. ๖๒	เม.ย. ๖๒	พ.ค. ๖๒	มิ.ย. ๖๒	ก.ค. ๖๒	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒	
ขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรกร													
๑.ประชุมคณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัด													
๒.ประชุมคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัด													
ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร													
๑.จัดเวทีเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมกระบวนการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ระดับจังหวัด													
เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์งานอาสาสมัครเกษตรกร													
๑.จัดทำบัตรประจำตัวอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน													

๓.๖ หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นางอรพินท์ วุฒิอุทัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

โทร. ๐๘๙-๗๔๐๕๑๔๐

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๑. หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ปัจจุบันภาคการเกษตรของไทยต้องเผชิญปัญหาและความท้าทายนานัปการ เช่น การขาดความรู้ของเกษตรกร ผลผลิตล้นตลาด ต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนน้ำ สลับกับปัญหาอุทกภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตรและการเติบโตของเมือง ปัญหาการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตร และความท้าทายจากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การกีดกันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น การเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตร และความเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก ปัจจัยต่างๆ ข้างต้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ความยากจนของเกษตรกรรายย่อยและนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ในที่สุด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทย (ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๑) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ โดยกำหนดโครงการที่เป็น Flagship Project จำนวน ๘ โครงการ เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง เป็น ๑ ใน ๘ โครงการสำคัญ

ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนา ทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกร ที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป โดยปี ๒๕๕๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) เป็นนโยบายที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องดำเนินการ ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรไทยมีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) หมายถึง บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร มีความรอบรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตรแต่ละสาขา มีความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงและการบริหารจัดการการผลิตและการตลาด โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อมและถือเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น SmartFarmerคือ มีความพร้อม มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรดำเนินการให้ความสำคัญในการใช้องค์ความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญา และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้หรือพัฒนา โดยตระหนักถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณความต้องการของตลาด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ ตลอดจนสามารถเป็นSmart Farmer ต้นแบบและเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด

๒.๒ เพื่อสร้างเครือข่าย ขยายผล Smart Farmer ต้นแบบระดับจังหวัด เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่เข้มแข็งให้แก่เพื่อนเกษตรกร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เป้าหมาย คือ เกษตรกรผู้นำจำนวน ๑๐ ราย ดำเนินการใน ทุกตำบลของอำเภอ๒

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

พัฒนา Smart Farmer

ดำเนินการพัฒนาเกษตรกรผู้นำศูนย์เครือข่ายจำนวน ๒๐ ราย โดยใช้แนวทางการดำเนินงาน โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง(Smart Farmer) ปี ๒๕๖๐ ประกอบ(ภาคผนวก ก) ซึ่งประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังนี้

เวทีพัฒนาและค้นหา Smart Farmer ต้นแบบระดับอำเภอ

ครั้งที่ ๑พัฒนาและค้นหา Smart Farmer ต้นแบบระดับอำเภอ

วิธีการดำเนินงาน

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ราย โดยคัดเลือกจากเกษตรกรผู้นำที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๒ ที่ยังไม่เคยได้รับการประเมินศักยภาพเกษตรกรปราดเปรี๊อง(Smart Farmer) ปี ๒๕๖๒

๒) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการประเมินตนเองตามแบบฟอร์มประเมินคุณสมบัติของ SmartFarmer(ภาคผนวก ข) โดยการให้คะแนนตนเอง ในส่วนของคุณสมบัติพื้นฐานแต่ละตัวบ่งชี้ จำนวน ๑๕

ตัวบ่งชี้ และหากเกษตรกรรายนั้นผ่านคุณสมบัติเป็น Smart Farmer แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ประเมินคุณสมบัติ SmartFarmer ต้นแบบ (ภาคผนวก ค) ต่อไป

๓) วิเคราะห์ศักยภาพของเกษตรกรและจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล (โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์ศักยภาพรายบุคคลที่จัดทำในทำนองเดียวกันกับรายละเอียดอธิบายใน ข้อ ๔.๑) เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและคอยให้คำปรึกษาในระหว่างการนำไปปฏิบัติรวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๔) ถอดองค์ความรู้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการที่ผ่านการประเมินเป็น SmartFarmer ต้นแบบ ทุกราย ตามแบบฟอร์มที่กรมกำหนด (ภาคผนวก ง)

๕) บันทึกการถอดองค์ความรู้ลงระบบฐานข้อมูล SmartFarmer ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรื่อง (<http://www.thaismartfarmer.net>)

๖) สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรที่ผ่านการประเมินเป็น Smart Farmer ต้นแบบ จำนวน ๒๐ ราย เพื่อเป็นตัวแทนเข้าร่วมการสัมมนา ขยายผล Smart Farmer ต้นแบบระดับจังหวัด

๗) บันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ SmartFarmer และ SmartFarmer ต้นแบบ ลงระบบฐานข้อมูล SmartFarmer ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรื่อง (<http://www.thaismartfarmer.net>) โดยบันทึกผลการประเมินในช่อง “การประเมิน ก่อน เข้าร่วมโครงการ”

ครั้งที่ ๒ เวทีประเมินศักยภาพเกษตรกรและสรุปผลหลังจากการฝึกปฏิบัติ
วิธีการดำเนินงาน

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอประเมินเกษตรกรเข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หลังจากการนำไปฝึกปฏิบัติจริง ตามแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ตามแบบฟอร์มประเมินคุณสมบัติของ SmartFarmer (ภาคผนวก ข) และ SmartFarmer ต้นแบบ (ภาคผนวก ค)

๒) สรุปผลหลังจากการฝึกปฏิบัติตามแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล และวางแผนการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในระยะยาว โดยมี SmartFarmer ต้นแบบที่ได้เข้าร่วมการสัมมนา ขยายผล SmartFarmer ต้นแบบระดับจังหวัดเป็นพี่เลี้ยง

๓) บันทึกผลการประเมินลงระบบฐานข้อมูล SmartFarmer ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรื่อง (<http://www.thaismartfarmer.net>) โดยบันทึกผลการประเมินในช่อง “การประเมิน หลัง เข้าร่วมโครงการ”

๔) รายงานผลการดำเนินงานโครงการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบหลังจาก เสร็จสิ้นโครงการ

๕. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๕.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) เกษตรกรผู้นำ จำนวน ๑๐ ราย มีแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล
- ๒) เครือข่ายเกษตรกรผู้นำระดับอำเภอ จำนวน ๒๐ ราย
- ๓) เกษตรกรผู้นำศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการพัฒนาระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- ๕) เครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบระดับอำเภอจำนวน ๒ ราย

๕.๒ ผลลัพธ์(Outcome)

- ๑) เกษตรกรนำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคลไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้
- ๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer และ Smart Farmer ต้นแบบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี มุ่งสู่การเป็น Smart Product
- ๓) เกิดเครือข่ายเกษตรกรผู้นำศูนย์เครือข่ายและ Smart Farmer ต้นแบบ ในทุกระดับเป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓ ตัวชี้วัดกระบวนการ(KPI)

- ๑) ร้อยละของเกษตรกรที่มีแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล
- ๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาระดับเป็น Smart Farmer

๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางอรพินท์ วุฒิอุทัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
โทร./โทรสาร: ๐๙๒๒๗๔๔๓๑๓

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพยุวเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาที่ผ่านมา ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในมิติของการผลิตที่สามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนภาคเกษตร และเป็นฐานการผลิตที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อการค้าและการส่งออก สำหรับภาคการผลิตและบริการอื่น ๆ สถานการณ์ปัจจุบันความเข้มแข็งของภาคเกษตรไทยมีแนวโน้มลดลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยจะเห็นได้จากประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉลี่ยในบางสินค้าที่ยังคงต่ำ หากเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากภาคเกษตรไม่สามารถเร่งพัฒนาผลผลิตทางการผลิตได้ทันต่อสภาพการแข่งขันในตลาดโลกที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งออกหลักของภาคเกษตรยังคงอยู่ในรูปของสินค้าขั้นปฐมภูมิ และเกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาหนี้สินและความยากจน อันมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการ

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

และผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุนให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ให้สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มให้สอดคล้องกับสินค้าและพื้นที่ และจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพเพื่อให้มีพลัง ในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงทางอาชีพ และมีความเป็นอยู่ที่ดี

๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้ เกิดเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน

๒.๓ ยกย่องเชิดชูเกียรติ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เป็นต้นแบบที่ดีให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปและเป็นแบบอย่างในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนายุวเกษตรกร ผู้นำยุวเกษตรกร และที่ปรึกษายุวเกษตรกร ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ด้านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร การประกอบอาชีพการเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

สมาชิกขององค์กรสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ในโรงเรียนหนองจอกใหญ่จำนวน ๑๕ ราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. ฝึกกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง โดยเป็นกิจกรรมการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม และจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม และการจัดประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรประจำเดือน พิธีเปิด-ปิด การประชุมคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร การประชุมกลุ่มภาคความรู้ ภาคธุรกิจ และภาครื่นเริง การทำกิจกรรมร่วมกัน และการบริหารกลุ่ม ดำเนินการโดยคณะกรรมการกลุ่มยุวเกษตรกร ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่

๒. การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร การบริหารจัดการ การตลาด การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปอาหาร การพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและฝึกปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร

๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกร สำนักงาน ยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรที่เป็นตัวแทนกลุ่มยุวเกษตรกรที่ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้สู่ Smart Group เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรระดับจังหวัด วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการกลุ่มยุวเกษตรกร และสร้างระบบเครือข่ายความรู้เทคโนโลยีของที่ปรึกษายุวเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกรระดับจังหวัด โดยการถอดองค์ความรู้ความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมในกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ การนำเสนอโครงการของกลุ่มยุวเกษตรกร รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และการขยายผลการดำเนินงานสู่ชุมชนข้างเคียงหรือกลุ่มยุวเกษตรกรอื่น

๕. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๑ ผลผลิต

- ๑) สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และที่ปรึกษายุวเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้
- ๒) เกิดเครือข่ายสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และที่ปรึกษายุวเกษตรกรจำนวน ๑ เครือข่าย

๒ ผลลัพธ์

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และที่ปรึกษายุวเกษตรกรมีฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร การบริหารจัดการ การตลาด การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปอาหาร การพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและฝึกปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร

๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวทัศนีย์ โพธิพรหม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๓๖๒๖๓๘๕๐

โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘มุ่งเน้นการให้ความรู้และการสนับสนุนในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน โดยการร่วมมือซึ่งกันและกันของคนภายในชุมชน เพื่อนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุนหรือการตลาด ทั้งนี้เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับปฐมภูมิจึงมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ และเมื่อวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้ว ก็ควรให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชนเช่นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค และมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาดมีการส่งเสริมด้านการตลาด เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมให้สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรโดยกระบวนการแปรรูปที่ทันสมัย หรือใช้ประโยชน์จากวิถีชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเกษตรมาสร้างมูลค่าเพิ่มโดยพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตรของประเทศและสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนให้กับวิสาหกิจชุมชน ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๓.๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๒ กลุ่ม
- ๓.๒ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมาชิก ๒๐ ราย

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๑. ศักยภาพและเพิ่มทักษะการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

๑. สำนักงานเกษตร อำเภอกันต์คัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ วิสาหกิจชุมชน โดยพิจารณาคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือครบทุกข้อ ดังต่อไปนี้

๑.๑ วิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการเกษตร“แปลงใหญ่”

๑.๒ วิสาหกิจชุมชนที่มีสมาชิกเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขั้นต้น การพัฒนากระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพ เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรแปรรูปวิสาหกิจชุมชนระดับพื้นฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑.๓ วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพและมีความต้องการพัฒนาต่อยอดกิจการหรือสินค้าสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจ

๒. สำนักงานเกษตร อำเภอกันต์ ดำเนินการพัฒนาทักษะแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จังหวัดละ ๒ วิสาหกิจชุมชน ๆ ละ ๑๐ ราย ดำเนินการ ๒ กิจกรรม ดังนี้

๒.๑ จัดการอบรมถ่ายทอดความรู้และหรือจัดกิจกรรมศึกษาดูงานในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่นด้านการบริหารจัดการ การพัฒนากระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ การควบคุมคุณภาพ การจัดการเชิงธุรกิจ เป็นต้น

๒.๒ ให้วิสาหกิจชุมชนจัดทำข้อมูลแผนความต้องการการพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบฟอร์มแบบแสดงแผนความต้องการพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชน

ควรประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายก่อนดำเนินการ เพื่อกำหนดหลักสูตรการอบรมและหรือประเด็นศึกษาดูงาน และจัดทำข้อมูลแผนความต้องการการพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของวิสาหกิจชุมชน

๕. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๕.๑ ผลผลิต (output) พร้อมตัวชี้วัดผลผลิต

๑. วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาเข้าสู่กระบวนการประเมินมาตรฐานการผลิตและการจัดทำแผนการพัฒนาสินค้า ๒ แห่ง

๒. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาเข้าสู่กระบวนการประเมินมาตรฐานการผลิตและการจัดทำแผนการพัฒนาสินค้าจำนวน ๒๐ ราย

๕.๒ ผลลัพธ์ (outcome) พร้อมตัวชี้วัดผลลัพธ์

๕.๒.๑ วิสาหกิจชุมชนสามารถต่อยอดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบทางการเกษตรให้เป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

๕.๒.๒ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาเข้าสู่กระบวนการประเมินมาตรฐานการผลิตและการจัดทำแผนการพัฒนาสินค้าไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางอรพินท์ วุฒิอุทัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทร./โทรสาร: ๐๙๒๒๗๔๔๓๑๓

โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปี ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

๑. เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เป็นเอกภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อนำร่องการจัดเก็บข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตรในรูปแบบ Shape file ให้สามารถเชื่อมโยงกับแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมได้ในอนาคต
๓. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลางให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายมิติ

๒. เป้าหมาย

มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๓,๓๒๖ ครัวเรือน ในพื้นที่ ๑๘ ตำบล โดยการเชื่อมกับฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลางร่วมกับหน่วยงานอื่น

๒.๑ กลุ่มเป้าหมายหลัก เกษตรกรผู้ปลูกพืช

๒.๒ กลุ่มเป้าหมายรอง เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๓. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน โดยการ

๑) จัดทำประกาศให้เกษตรกรมีหน้าที่มาแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรภายหลังจากการเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน

๒) กำหนดช่วงวันรณรงค์ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบลตำบล จัดเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์มปรับปรุงข้อมูล ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนแก้ปัญหาการไม่มาแจ้งปรับปรุงทะเบียนฯของเกษตรกร โดยเลือกช่วงเวลาที่มีการเพาะปลูกมากที่สุดในทุกฤดูฝน

๓) บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

๔) ในกลุ่มพืชเศรษฐกิจสำคัญ ให้จัดพิมพ์รายชื่อออกไปติดประกาศในที่ชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนมีการตรวจสอบการแจ้งข้อมูลของเกษตรกร เป็นเวลา ๓วัน

๕) จัดพิมพ์ผลการปรับปรุงข้อมูลปี ๒๕๖๐ ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกร โดยการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรนำสมุดมาปรับปรุงที่สำนักงานเกษตรอำเภอ

กิจกรรมที่ ๒ ตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูก

กำหนดให้มีการตรวจสอบพื้นที่ที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่ หรือพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ พื้นที่เช่าที่ผู้เช่าไม่สามารถหาหลักฐานเอกสารสิทธิ์มาแสดงได้ หรือพื้นที่ปลูกข้าว ให้วัดขอบเขตแปลงและบันทึกข้อมูลเก็บไว้ในระบบ (รูปแบบ Shape file) เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑) พื้นที่แนวราบ เช่น ที่นา ที่มีการเช่าแต่ผู้ให้เช่าไม่ให้หลักฐานเอกสารสิทธิ์แก่ผู้เช่า ให้ใช้การตรวจสอบพื้นที่ โดยวัดพิกัดด้วยเครื่อง GPS หรือ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (GISagro โดย GISTDA , โปรแกรม QGIS) หรือใช้ Tablet (FAARMIS โดย NECTEC) ที่มีการดึงแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ประโยชน์ ตรวจสอบหาพิกัดและวาดขอบเขตแปลงได้

๔. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๑. ผลผลิต (Output)

- มีข้อมูลในระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลางของกรมส่งเสริมการเกษตร ๑ ระบบ
- ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ๕๙,๐๐๐ ครัวเรือน
- มีข้อมูลแผนที่ Shape file แปลงปลูกของเกษตรกร จำนวน ๒๒,๐๐๐ แปลง

๒. ผลลัพธ์ (Outcome)

- มีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่เป็นปัจจุบัน ใช้ประโยชน์ได้หลายมิติ
- เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการขอตรวจรับรองสิทธิของเกษตรกรกรณีที่ภาครัฐมีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

๕. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวน้ำทิพย์ มณีฉาย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
โทร .๐๙๒-๒๔๗๔๒๕๙

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง

๑. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ผลผลิตข้าวของประเทศไทยมีปริมาณเกินความต้องการของตลาด การเข้าไปสนับสนุนให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ปลูกข้าวในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๘ อำเภอ ผู้ซึ่งมีประสบการณ์ จัดระบบการเพาะปลูกพืชอื่นในพื้นที่นา ให้ลดรอบการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่มีความเหมาะสม และมีตลาดรองรับผลผลิต จะสามารถช่วยลดปริมาณข้าวใหม่ที่จะออกสู่ตลาด เป็นการลดความเสี่ยงเรื่องราคาผลผลิตข้าวตกต่ำ สร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการปลูกพืชอื่น และได้เรียนรู้การปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีรายได้ดีในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ลดรอบการทำนาในฤดูนาปรัง ด้วยการพักการทำนาสลับปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชทางเลือกอื่น
- ๒.๒ สร้างรายได้จากการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าว ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมมาตรการลดรอบการทำนา

ภาครัฐ

- ๒.๓ สร้างโอกาสให้กับเกษตรกรได้เรียนรู้การเพาะปลูกพืชอื่นในพื้นที่นา เพื่อเป็นเกษตรกรทางเลือกให้เกษตรกรในระยะยาว

๓. เป้าหมายของโครงการ

๓.๑ พื้นที่ ๑๘ ตำบล ประกอบด้วย ตำบล หนองแค กุ่มหัก คชสิทธิ์ โคกตูม โคกแย้ บัวลอย ไม้ตำ โพนทอง หนองแถม หนองไช้ น้ำ หนองจรเข้ หนองนาก หนองจิก หนองปลาหมอ หนองโรง หนองปลิง ห้วยทราย ห้วยขมิ้น

๓.๒ พื้นที่จำนวน ๗๗๑ ไร่ สนับสนุนค่าใช้จ่ายครัวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่ ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท สำหรับปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ตามความต้องการของเกษตรกร ยกเว้น **หญ้าเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย เผือก พืชปุ๋ยสด ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชที่มีอายุเก็บเกี่ยวมากกว่า ๑๒๐ วัน** ภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลทางวิชาการความเป็นไปได้ในการผลิต และความต้องการของตลาด โดยพื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ทำการเพาะปลูกข้าว ในช่วงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ยกเว้น พื้นที่รับน้ำที่มีประกาศให้ทำนาปีเร็วขึ้น และเกษตรกรสามารถเลือกช่วงระยะเวลาปลูกพืชที่หลากหลายได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๔. การเตรียมการก่อนรับสมัคร

๔.๑ ประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการให้อำเภอรับทราบสถานการณ์ และนโยบายการผลิตข้าวครบวงจรของรัฐ กิจกรรมทางเลือกพืช รวมทั้งอภิปราย ระดมความคิดเห็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางไปปฏิบัติในพื้นที่ และกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายรายจังหวัด

๔.๒ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร มาแจ้งขอเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ และรับทราบขั้นตอนการใช้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งการเตรียมหลักฐานประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนให้ครบถ้วน

๔.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ ดังนี้ (ภาคผนวกที่ ๑)

๔.๓.๑ คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรังปี ๒๕๖๒ ระดับจังหวัด ทำหน้าที่

๑) กำกับ ดูแล และตรวจสอบการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์ที่ระบุในคู่มือโครงการฯ

๒) ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการฯ

๓) ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่เกษตรกร

๔) แต่งตั้งคณะทำงานเพิ่มเติมตามความจำเป็น

๔.๓.๒ คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรังปี ๒๕๖๒ ระดับอำเภอ ทำหน้าที่

๑) กำกับดูแล แก้ไขปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานโครงการฯ

๒) พิจารณาผลการตรวจสอบพื้นที่ของคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่ฯ ระดับตำบล และรับรองสิทธิ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

๓) บันทึกข้อมูลลงระบบโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ (rnc.doae.go.th) และรายงานผลให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัด

๔) ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่เกษตรกร

๕) แต่งตั้งคณะทำงานเพิ่มเติม ตามความจำเป็น

๖) ปฏิบัติงานอื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัด มอบหมาย

๔.๓.๓ คณะทำงานตรวจสอบพื้นที่โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ ระดับตำบล ทำหน้าที่

๑) จัดทำแผนการตรวจสอบพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามจำนวนและรายชื่อ ที่เกษตรกรได้แจ้งการเพาะปลูก รวมทั้งตรวจสอบข้อเท็จจริงในท้องที่ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

๒) ตรวจสอบพื้นที่ปรับเปลี่ยนของเกษตรกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์

๓) รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ

๔.๔ คณะทำงานตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล จัดทำแผนกำหนดการจัดเวทีชุมชน และรับสมัครเกษตรกร ปิดประกาศที่ว่าการอำเภอ หรือตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่

๔.๕ คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล ชี้แจงทำความเข้าใจ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการฯ แก่เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕. เงื่อนไขในการรับสมัคร

๕.๑ คุณสมบัติเกษตรกร และเงื่อนไขของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๕.๑.๑ มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะแล้ว

๕.๑.๒ เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (๑ ครัวเรือน ๑ สิทธิ์) ตามทะเบียนเกษตรกร (ทบก.๐๑) ของกรมส่งเสริมการเกษตร และผู้ได้รับสิทธิ์ เป็น หัวหน้าครัวเรือน

๕.๑.๓ พื้นที่เข้าร่วมโครงการต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตอื่น ๆ เช่น โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ปรับเปลี่ยนปลูกพืชอื่นเป็นการถาวรไปแล้ว

๕.๑.๔ เกษตรกรผู้มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปรังในรอบ ๔ ปี (พ.ย. ๒๕๕๗ – เม.ย. ๒๕๖๑ ปีใดปีหนึ่ง) หรือเป็นเกษตรกรที่ได้รับสิทธิ์ตามโครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๐ หรือ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๑ และพื้นที่เข้าร่วมต้องเป็นพื้นที่นาเท่านั้น มีขนาดตั้งแต่ ๑ งานขึ้นไป ไม่เกิน ๑๕ ไร่

๕.๑.๕ เกษตรกรต้องลงทุนในการเตรียมแปลงและปลูกพืชในนา ก่อน และเมื่อปลูกแล้ว ให้มาแจ้งยืนยันการเพาะปลูก เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบลทำการตรวจสอบ

๕.๑.๖ เกษตรกรต้องมีบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารเพื่อเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) หากไม่มี ต้องไปเปิดบัญชีกับ ธ.ก.ส. เพื่อประโยชน์ในการรับเงินค่าใช้จ่าย หลังจากได้รับการตรวจสอบเสร็จสิ้นสมบูรณ์ว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์

๕.๑.๗ เกษตรกรต้องปลูกพืชตรงตามที่แจ้งสมัครเข้าร่วมโครงการ และช่วงเวลาในการปลูกตั้งแต่ ๑ พ.ย. ๖๑ – ๒๘ ก.พ. ๖๒

๕.๑.๘ เกษตรกรเมื่อสมัครเข้าร่วมโครงการแล้ว ห้ามน าพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการกลับไปท านาปรังในฤดูปีการผลิต ๒๕๖๒ (๑ พ.ย. ๖๑ – ๓๐ เม.ย. ๖๒) ยกเว้น พื้นที่รับน้ำ ที่มีประกาศให้ทำนาปีเร็วขึ้น

๕.๑.๙ เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงปลูก หรือ สถานที่อื่น ที่สำนักงานเกษตรอำเภอนัดหมายตามความเหมาะสม

๕.๒ กรอบระยะเวลา

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	๑๖ ต.ค. ๖๑ – ๑๕ พ.ย. ๖๑	สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ
๒.	จัดเวทีเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร	ธ.ค. ๖๑ – ม.ค. ๖๒	สำนักงานเกษตรจังหวัด /อำเภอ
๓.	การตรวจสอบพื้นที่ และรับรองสิทธิ์เกษตรกร	ธ.ค. ๖๑ – เม.ย. ๖๒	คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล /คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ
๔.	การจ่ายเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้เกษตรกร	ม.ค. – มิ.ย. ๖๒	ธ.ก.ส. (ตามผลการตรวจรับรองสิทธิ์เกษตรกรของคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ ที่กรมส่งเสริมการเกษตรจัดส่งให้ ธ.ก.ส.)
	การกำกับ ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานโครงการในพื้นที่ และรายงานให้ กสท.ทราบ	พ.ย. ๖๑ – มิ.ย. ๖๒	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร /สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ

๖. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๖.๑ เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ที่รับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรับสมัครเข้าร่วมโครงการ และเป็นผู้มีอำนาจลงนามในช่องเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

๖.๒ วิธีการรับสมัคร

๖.๒.๑ สถานที่รับสมัคร

- สำนักงานเกษตรอำเภอที่เป็นที่ตั้งแปลง
- สถานที่อื่นๆ ที่สำนักงานเกษตรอำเภอนัดหมาย ตามความเหมาะสม

๖.๒.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอ รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ หากเกษตรกรไม่มาสมัครภายในระยะเวลาที่กำหนด ถือว่าไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

เกษตรกรที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่โครงการฯ กำหนด และมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑) ยื่นความจำนงสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบ พหล. ๐๑ (ภาคผนวกที่ ๒) โดยเกษตรกรกรอกข้อมูลในแบบยื่นความจำนงสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ด้วยตนเอง หรือบุคคลอื่นที่เกษตรกรไว้ใจเป็นผู้กรอกข้อมูลให้ พร้อมลงนามรับรองข้อมูลของตนเอง

๒) การตรวจสอบเอกสาร เกษตรกรต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง ทะเบียนบ้านตัวจริง และสมุดทะเบียนเกษตรกรตัวจริง มาแสดง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลประกอบในแบบ พหล. ๐๑ (ให้สำเนาใบสมัคร พหล.๐๑ ให้เกษตรกรไว้ เพื่อใช้ยืนยันการสมัคร)

๓) กรณีหากเกษตรกรไม่สามารถมาสมัครด้วยตนเองได้ (เป็นเหตุสุดวิสัย) สามารถมอบอำนาจให้สมาชิกในครัวเรือน มาสมัครเข้าร่วมโครงการฯ แทนได้ แต่สิทธิ์ที่ได้รับยังคงเป็นของหัวหน้าครัวเรือน ไม่ใช่ผู้รับมอบอำนาจตามแบบ พหล. ๐๒ (ภาคผนวกที่ ๓) การมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาสมัครแทน ให้ผู้รับมอบอำนาจนำสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของทั้งผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบ มายื่นกับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัครด้วย **ทั้งนี้ แบบ พหล. ๐๑ และ พหล. ๐๒ ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้สมัครกรอกข้อมูลให้เกษตรกร**

๖.๒.๓ แนวทางการปฏิบัติในการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัครตรวจทานข้อมูลที่เกษตรกรกรอกข้อมูลในใบสมัคร (พหล. ๐๑) ให้ครบถ้วนถูกต้อง ก่อนนำไปบันทึกข้อมูลลงในระบบโครงการฯ (rnc.doae.go.th) ตามที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศสท.) กำหนด สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับสมัครทั้งหมด เจ้าหน้าที่จะต้องอ่านทวนข้อมูลที่เกษตรกรได้กรอกข้อมูลลงในแบบรับสมัครให้เกษตรกรรับทราบ จึงให้เกษตรกรลงลายมือชื่อ หรือประทับลายนิ้วมือต่อหน้าเจ้าหน้าที่ เพื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลที่ได้แจ้ง ณ วันที่รับสมัครเท่านั้น จะลงลายมือชื่อก่อนไม่ได้ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งพร้อมติดป้ายประกาศถึงบหลงโทษตามบทบัญญัติของกฎหมาย มาตราที่ ๑๓๗ มาตราที่ ๒๖๗ และ มาตราที่ ๓๔๑ (ภาคผนวกที่ ๔) ให้เกษตรกรทราบโดยทั่วกัน

๖.๒.๔ พิมพ์ผลการรับสมัครเกษตรกร จากระบบโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒ (rnc.doae.go.th) ตามแบบรายงานผลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ พหล. ๐๓ (ภาคผนวกที่ ๕) และนำไปติดประกาศ เพื่อให้เกษตรกรที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๗. การจัดเวทีชุมชน

๗.๑ ทำความเข้าใจให้เกษตรกรทราบสถานการณ์ และนโยบายการผลิตข้าวของรัฐ ในการกำหนดปริมาณการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับปริมาณความต้องการของตลาด เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตข้าวล้นตลาด และเกษตรกรขายข้าวได้ราคาต่ำ

๗.๒ เสนอข้อมูลกิจกรรมทางเลือกพืชที่จังหวัดพิจารณา และหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการ ให้เกษตรกรในชุมชนประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ/ศูนย์วิจัยพืชไร่/ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร /สถานีทดลองพืชไร่ที่รับผิดชอบจังหวัด ให้ข้อมูลด้านการผลิตพืช สำนักงานพาณิชย์จังหวัดให้ข้อมูลด้านการตลาดทั้งนี้ ในการจัดเวทีชุมชนสามารถรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ได้

๘. การจัดการเรียนรู้ให้เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการ ดังนี้

๘.๑ สรุปผลเกษตรกรที่ผ่านการรับสมัคร และรวบรวมกิจกรรมพืชที่เกษตรกรสมัครใจ นำไปกำหนดแผนการถ่ายทอดความรู้

๘.๒ จัดทำแผน และจัดการถ่ายทอดความรู้ ตามกิจกรรมพืชที่เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการ

๘.๓ เน้นสร้างการรับรู้กับเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยขอให้เพาะปลูกตามหลักวิชาการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และปริมาณที่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ และพันธุ์พืช เช่น การใช้เมล็ดพันธุ์ตามอัตราที่หน่วยงานราชการแนะนำ การดูแลรักษาตั้งแต่การปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๙. การขอปรับเปลี่ยนข้อมูลที่แจ้งไว้ในใบสมัคร

๙.๑ การปรับเปลี่ยนข้อมูลการปลูก (ชนิดพืช และวันปลูก) หรือ ยกเลิกการปลูก หรือ ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ หากเกษตรกรมีเหตุสุดวิสัย ไม่สามารถปลูกพืชตามที่ได้แจ้งไว้ในใบรับสมัคร หรือเกษตรกรมีความประสงค์ไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว ให้มายื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงชนิดพืช วันปลูก หรือยกเลิกการปลูก หรือ ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ตามแบบ พหล.๐๔ (ภาคผนวกที่ ๖) ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เป็นที่ตั้งแปลง โดยให้แจ้งก่อนวันที่ ๒๘ ก.พ. ๖๒

๙.๒ การปรับเปลี่ยนข้อมูลผู้สมัครหากเกษตรกรผู้สมัครมีการเปลี่ยนแปลง เช่น คำนำหน้านาม ชื่อ-นามสกุล ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบ พหล. ๐๕ (ภาคผนวกที่ ๗)

๑๐. การแจ้งยืนยันการปลูก

หลังจากปลูกพืชหลากหลายแล้ว ๑๕ วัน ให้เกษตรกรมาแจ้งยืนยันการปลูกพืช (หากเกษตรกรมาแจ้งยืนยันปลูกหลังจากวันที่คาดว่าจะปลูกเกิน ๖๐ วัน ถือว่าสละสิทธิ์) โดยยื่นแบบคำร้อง แจ้งปลูกพืช ตามแบบพหล. ๐๖ (ภาคผนวกที่ ๘) แก่สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อบันทึกลงระบบโครงการฯ (rnc.doae.go.th) และพิมพ์แบบตรวจสอบแปลงปลูกพืช ให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล ตามแบบ พหล. ๐๗ (ภาคผนวกที่ ๙) ลงตรวจสอบพื้นที่จริง

๑๑. การตรวจสอบ

๑๑.๑ ขั้นตอนการตรวจสอบพื้นที่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล มีหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่ โดยเกษตรกรเจ้าของแปลงเป็นผู้นำคณะทำงานฯ ลงตรวจสอบ มีวิธีการตรวจสอบ ดังนี้

๑) ให้เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ฯ ระดับตำบล จัดพิมพ์ข้อมูลเกษตรกรตามแบบรายงาน พหล. ๐๗ จากระบบโครงการฯ (rnc.doae.go.th) ซึ่งจะประมวลผลเกษตรกรที่ปลูกพืชแล้วครบรอบ ๑๕ วันหลังปลูกให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ฯ ระดับตำบล ไปตรวจพื้นที่ว่า มีการปลูกจริง เป็นพืชชนิดเดียวกับที่แจ้งไว้ และขนาดพื้นที่ที่ปลูกต้องตรงตามที่แจ้งสมัครเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ การพิจารณาตรวจสอบจำนวนพื้นที่ปลูก ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล พร้อมให้เกษตรกร ลงลายมือชื่อ เพื่อรับทราบผลการตรวจ ในแบบ พหล. ๐๗

๒) ให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ ระดับตำบล จับพิกัด GPS ของที่ตั้งแปลงปลูก จำนวน ๑ จุด ในแปลงปลูก และบันทึกพิกัด GPS ลงในแบบ พหล. ๐๗ พร้อมให้คณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ ระดับตำบล ลงลายมือชื่อในแบบ พหล. ๐๗ หลังตรวจแปลงปลูกเสร็จแล้ว

๓) นำผลการตรวจสอบพื้นที่ บันทึกลงระบบโครงการฯ (rnc.doae.go.th) และพิมพ์รายงานผลการตรวจสอบพื้นที่ของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล พร้อมลงลายมือชื่อคณะกรรมการ ตามแบบรายงาน พหล. ๐๘ (ภาคผนวกที่ ๑๐) ส่งให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ พิจารณาผลการตรวจสอบและรับรองสิทธิ์ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๑๑.๒ ขั้นตอนการรับรองสิทธิ์เกษตรกร คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ มีหน้าที่รับรองผลการตรวจสอบแปลง โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ นำผลการตรวจสอบตามแบบรายงาน พหล. ๐๘ มาพิจารณา หากมีข้อสงสัยสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

๒) คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ ประชุมเพื่อเห็นชอบผลการตรวจ และรับรองสิทธิ์เกษตรกร หากคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ มีมติเห็นชอบให้ ลงลายมือชื่อ ในแบบรายงาน พหล. ๐๘

๓) ให้เลขานุการคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ นำข้อมูลผลการพิจารณารับรองสิทธิ์ฯ ของคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ บันทึกลงในลงระบบโครงการฯ (rnc.doae.go.th)

๔) พิมพ์แบบรายงานผลการรับรองสิทธิ์เกษตรกร ตามแบบ พหล. ๐๙ (ภาคผนวกที่ ๑๑) โดยให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ ลงลายมือชื่อในแบบ พหล. ๐๙ จากนั้นให้ สแกน (scan) ผลการรับรองสิทธิ์เกษตรกร พร้อม อัปโหลด (upload) ข้อมูล file ที่สแกนเข้าระบบให้ส่วนกลาง เพื่ออนุมัติเงิน และให้เลขานุการคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ ส่งแบบพหล. ๐๙ ให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัด เพื่อทราบต่อไป

๕) พิมพ์แบบรายงานผลการรับรองสิทธิ์เกษตรกร ตามแบบ พหล. ๑๐ (ภาคผนวกที่ ๑๒) โดยให้เลขานุการคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ลงลายมือชื่อในแบบ และไปติดประกาศให้เกษตรกรทราบ (ข้อควรระวัง การบันทึกผลรับรองสิทธิ์ฯ ตามแบบ พหล. ๐๙ เป็นการยืนยันผล เพื่ออนุมัติเงินให้เกษตรกร ควรดำเนินการด้วยความระมัดระวัง)

๑๑.๓ กรณีอุทธรณ์ ร้องเรียน ร้องคัดค้านจากเกษตรกรการอุทธรณ์ กรณีการร้องเรียน ร้องคัดค้านจากเกษตรกร ที่ไม่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบและรับรองสิทธิ์ หรือข้อมูลไม่ถูกต้อง ให้ยื่นคำร้องขออุทธรณ์ ตามแบบ พหล. ๑๑ (ภาคผนวกที่ ๑๓) และให้นำเสนอข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล และสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ตามลำดับ เพื่อหาข้อยุติในระดับจังหวัด ทั้งนี้ ให้ถือมติของคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัดเป็นที่สิ้นสุด

๑๒. การจ่ายเงินให้เกษตรกร

๑๒.๑ สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรตัดยอดบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการพิจารณารับรองสิทธิ์ จากคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ (พหล. ๐๙) จากระบบ rnc.doae.go.th ทุก ๒ สัปดาห์ รวบรวมเสนอ กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการผลิตพืชทดแทนให้เกษตรกร

๑๒.๒ กรมส่งเสริมการเกษตรอนุมัติโอนจัดสรรเงินให้สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการสั่งจ่ายเช็คให้ ธ.ก.ส. สาขา โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกร ตามบัญชีรายชื่อที่กรมส่งเสริมการเกษตรอนุมัติ

๑๒.๓ ๖.ก.ส. สาขา รายงานผลการโอนเงินให้ สนง.กษจ. ทราบ

๑๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานผลการโอนเงินให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ **ทั้งนี้ ถ้าเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขโครงการ ต้องส่งคืนเงิน อย่างไม่มียื่นเงิน**

๑๓. มาตรการทางกฎหมาย/ลงโทษ

หากคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่โครงการฯ ระดับตำบล พบว่า ข้อมูลในแบบแจ้งเข้าร่วมโครงการฯ มีข้อมูลไม่ตรงตามความเป็นจริง คณะทำงานฯ สามารถขอให้เกษตรกรชี้แจงเหตุผลในการแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อประกอบการพิจารณา หากพบว่า เกษตรกรมีเจตนาให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ ให้ดำเนินการตามชั้นความผิด ดังนี้

๑๓.๑ อยู่ในระหว่างขั้นตอนการรับแจ้ง หากพบว่ามีกรแจ้งเท็จโดยเจตนา ให้ดำเนินการว่ากล่าวตักเตือน ให้ทราบผลทางกฎหมายในการแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ และไม่รับสมัครเข้าร่วมโครงการ

๑๓.๒ ขั้นตอนยื่นเอกสารเสร็จสิ้น / ขั้นตอนตรวจสอบบันทึกข้อมูลการรับสมัครในระบบ rnc.doae.go.th แล้ว ให้ระงับการดำเนินการ และตัดสิทธิ์เกษตรกรที่แจ้งเท็จ แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อเกษตรกรที่แจ้งข้อมูลเป็นเท็จ เมื่อศาลพิพากษาว่าเกษตรกรมีความผิด ให้ดำเนินการตัดสิทธิ์เกษตรกร

๑๓.๓ ขั้นตอนหลังการรับรองสิทธิ์ ให้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดี ตามกฎหมายต่อเกษตรกรที่แจ้งเข้าร่วมโครงการฯ เป็นเท็จ ฐานฉ้อโกง เมื่อศาลพิพากษาว่า เกษตรกรมีความผิด ให้ดำเนินการตัดสิทธิ์การเข้าร่วมโครงการฯ หากพบว่า เกษตรกรได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐโดยไม่สมควรแล้ว ให้แจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย เพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ ดำเนินการให้เกษตรกรชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ตามความรับผิดชอบของหน่วยงานต่อไป ทั้งนี้ ให้เกษตรอำเภอ / เกษตรจังหวัด เข้มงวดกับการแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อเกษตรกรผู้แจ้งเข้าร่วมโครงการฯ เป็นเท็จ เนื่องจากการแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ เป็นการกระทำ ความผิดต่อแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายอาญา หากไม่ร้องทุกข์กล่าวโทษ เจ้าหน้าที่อาจต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

๑๔. การกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการในพื้นที่

๑๔.๑ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) ติดตามผลการดำเนินงาน การรับสมัครเข้าร่วมโครงการฯ การตรวจสอบ การรับรองสิทธิ์ และการขอใช้สิทธิ์ของเกษตรกร

๒) ให้คำแนะนำในการดำเนินงานโครงการฯ และแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในพื้นที่

๓) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และการแก้ไขปัญหาให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๑๔.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ทำหน้าที่ ดังนี้

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการติดตาม และจัดทำแผนการติดตาม

๒) ติดตาม ตรวจสอบเปลี่ยนแปลง ให้คำแนะนำการปลูกพืชหลากหลาย

๓) สรุปผลการติดตาม และรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๑๕. การประเมินผลโครงการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการประเมินผลโครงการ และรายงานผลการประเมินโครงการฯ ให้ กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ โดยจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อสิ้นสุดโครงการฯ แล้ว

๑๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวพจนนีย์ โฉนทีชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ โทร.๐๙๒-๒๔๗๔๒๓๐๐

โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ในปัจจุบันการผลิตสินค้าเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูงทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และต้นทุนการผลิตที่สูง ทำให้เกษตรกรรายย่อยประสบปัญหาในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร ตลอดจนโอกาสการเข้าถึงข้อมูลแหล่งทุน ทรัพยากรและการตลาดได้น้อย และจากการที่เกษตรกรรายย่อยต่างคนต่างผลิต ทำให้ยากต่อการจัดการผลผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มีนโยบายในเรื่องการจัดทำแปลงการเกษตรขนาดใหญ่โดยให้เกษตรกรรายย่อยมีการรวมกลุ่มและรวมพื้นที่การผลิตเป็นแปลงขนาดใหญ่ ที่มีผู้จัดการพื้นที่เป็นผู้บริหารจัดการแปลง ตั้งแต่การวางแผนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกษตรกรมีความสามารถในการจัดการผลิตสินค้าเกษตรจนถึงการตลาดที่มีมาตรฐานเช่นเดียวกับฟาร์มขนาดใหญ่

การดำเนินงานดังกล่าว กรมส่งเสริมการเกษตรได้เตรียมการเพื่อรองรับการส่งเสริมการเกษตรในลักษณะแปลงใหญ่โดยได้นำวิธีการทำงานรูปแบบ MRCF system ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม และใช้พื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนา (Area - Based) มุ่งเป้าหมาย พื้นที่-คน-สินค้า เข้าด้วยกัน โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งได้แนวทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน โดยมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตทางการเกษตรที่ตอบสนองต่อชุมชน ในการพัฒนาเกษตรกรให้สามารถดำเนินการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ในการสนับสนุนการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและรวมพื้นที่ดำเนินการในลักษณะแปลงขนาดใหญ่

ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จึงสมควรให้มีการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรรายย่อยในการผลิตสินค้าเกษตร การบริหารจัดการการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) รวมทั้งมีการบูรณาการของหน่วยงานในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และในส่วนกลางของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรรายย่อย มีอำนาจการต่อรองในการจัดหาปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาด ร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับฟาร์มขนาดใหญ่และพัฒนาให้เป็น Smart Farmer

๒.๒ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ศักยภาพของพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ พืช ได้แก่ ข้าว

๓.๒ ดำเนินการใน แปลงใหญ่ตำบลหนองแวม แปลงใหญ่ตำบลไผ่ดำ แปลงใหญ่ตำบลหนองจรเข้ และ แปลงใหญ่สหกรณ์ตำบลหนองจรเข้

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

การบริหารจัดการแปลงใหญ่

๑) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพื้นที่ระหว่างผู้จัดการพื้นที่กับกลุ่มเกษตรกร

ผู้จัดการพื้นที่จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้จัดการพื้นที่กับกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต (ดำเนินการร่วมกับกิจกรรมพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ในพื้นที่แปลงใหญ่ของกองพัฒนาเกษตรกร) ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) เรื่องการผลิตและการตลาดในประเด็น

- เป้าหมายการพัฒนาในแต่ละพื้นที่/แปลงให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) สภาพปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตร การตลาด และเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม

- แผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) แผนการผลิตให้เกษตรกรตลอดฤดูการผลิต แผนการตลาดโดยประสานงานกับสหกรณ์การเกษตรหรือการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) กับ ภาคเอกชนในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น แบบพันธะสัญญา (Contract Farming) หรือระบบตลาดสมาชิกใน ชุมชน (Community Supported Agriculture : CSA) หรือรูปแบบแบ่งปันผลประโยชน์ (Benefit Sharing) ฯลฯ ตามความเหมาะสมและแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

- การบริหารจัดการผลิตในการจัดหาและใช้ปัจจัยการผลิต/ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสมร่วมกัน การรวมผลผลิตเพื่อร่วมกันจำหน่าย

- การวิเคราะห์ศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer รายบุคคล การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย ๔ เวทีหลัก (อาจแบ่งเป็นเวทีย่อยได้อีกในแต่ละเวที) ได้แก่

เวทีที่ ๑ การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพ เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกร ปรารถ (Smart Farmer) ตลอดจนร่วมกันคิดวิเคราะห์ ประเมินศักยภาพของตนเองและกลุ่ม สถานการณ์ และปัญหาการผลิตของกลุ่มกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของกลุ่ม แผนการผลิตเป็นรายแปลงและกลุ่ม แผนการตลาด และแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดทำข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยเน้นให้คิดเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP ตลอดจนการพึ่งพาตนเองและชุมชนเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรที่ยั่งยืน

เวทีที่ ๒ การขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเวทีนำเสนอเทคโนโลยีแกนกลาง ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และการเชื่อมโยงตลาด โดยการแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มเกษตรกร ผู้จัดการพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำกับดูแลให้เกษตรกรดำเนินงานจัดทำแปลงใหญ่ตามแผนปฏิบัติงาน

เวทีที่ ๓ การถ่ายทอดความรู้ในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนา เกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของตนเองให้มี ประสิทธิภาพ

เวทีที่ ๔ การสรุปบทเรียนและประเมินผล เพื่อสรุปบทเรียนและประเมินผลการดำเนินงาน

๕. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๑. ผลผลิต (Output)

๑. เกษตรกรรายย่อยมีความเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดต้นทุนการผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. มีรูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการใน ลักษณะแปลงใหญ่ที่เหมาะสมกับสภาพแต่ละพื้นที่

๒. ผลลัพธ์ (Output)

เกษตรกรมีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร มีต้นทุนการผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตมี มาตรฐานสามารถบริหารจัดการผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดรวมทั้งมีอำนาจต่อรองในการจัดหา ปัจจัยการผลิตและจำหน่ายผลผลิตซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรเป็น Smart Farmer รายบุคคล และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๖. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวพจนนีย์ โฉนทีชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๓๖๒๖๓๘๕๐, ๐๙๒-๒๗๔๔๒๓๐๐

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. หลักการและเหตุผล จากนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาล สำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร ของชุมชน และเป็นที่ยอมรับบริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบัน สถานการณ์ การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรค แมลง และพื้นดิน ขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหา การขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของ ชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม การเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ในประเด็น การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอด ฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มี การใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลิตสินค้าที่ค้ำจนถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้ เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการใน

๓.๑ ศูนย์หลัก ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ ตั้งอยู่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หมู่ ๒ ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

๓.๒ ศูนย์เครือข่าย ได้แก่

๓.๒.๑ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ ดำเนินการในศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลหนองปลิง

๓.๒.๒ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ ดำเนินการในศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลหนองปลิง

๓.๓ ศูนย์เครือข่ายอื่นๆ เช่น ดำเนินการใน

- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลหนองปลาหมอ
- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลหนองโรง
- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลห้วยทราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนดำเนินงาน จึงขอให้จังหวัดบูรณาการงานและงบประมาณจากทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการจัดทำแผนตามแบบฟอร์มแผนและตัวอย่าง ในภาคผนวก ๓ ประกอบด้วย

๑) แผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไข ปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (แผน CoO) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๒) แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (แผน ราย ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๓) แผนการอบรมเกษตรกรของ ศพก./ ศูนย์เครือข่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๔) แผนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดดำเนินการจัดส่งแผน จำนวน ๔ แผน ดังกล่าวข้างต้นให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายใน วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ทาง E-mail : Doaeresearch๒๐@gmail.com กิจกรรมการดำเนินงานของ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ๒ ส่วน ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมหลัก คือ

ส่วนที่ ๑ การดำเนินงานในส่วนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ศูนย์เครือข่าย

๔.๑ การพัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย

๔.๒ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๔.๓ การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่าย

๔.๔ การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ

๔.๕ การติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๒ การดำเนินงานของ ศจช., ศตปช. และการอารักขาพืช

๔.๖ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย (ศจช., ศตปช.) ซึ่งมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การดำเนินงานในส่วนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ศูนย์เครือข่าย

๔.๑ การพัฒนาศักยภาพของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย เป้าหมาย เป็นการพัฒนาศักยภาพ ศพก.และศูนย์เครือข่ายให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านการเกษตรของชุมชน เป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) การพัฒนา ศพก. ดำเนินการโดยเกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ ศักยภาพของ ศพก. จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนา ศพก. ประกอบด้วย

๑) การพัฒนาฐานเรียนรู้พัฒนาฐานเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี จุดสาธิตของศูนย์เรียนรู้ฯ ที่สอดคล้องและสนับสนุนหลักสูตรการเรียนรู้ โดยให้มีองค์ความรู้ของฐานการเรียนรู้ นั้น ๆ ประจำปี ไว้ที่ฐานการเรียนรู้ด้วย (เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้) ทั้งนี้ สามารถประสานงานและบูรณาการ กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนาฐานเรียนรู้ตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน

๒) การพัฒนาแปลงเรียนรู้การปรับปรุงและพัฒนาแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรให้มีความพร้อม ในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน

๓) กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้การกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียน เกษตรกร และจัดทำแผนการเรียนรู้ของเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหรือศูนย์เครือข่ายให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาและความต้องการของชุมชน โดยเน้นประเด็น หลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิต) ประกอบไปด้วย หลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ และหลักสูตรเสริม ดังนี้

๓.๑) หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร Zoning บัญชีครัวเรือน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลักของ ศพก. ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน และการผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่

๓.๒) หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

๓.๓) หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

๔) การพัฒนาพื้นที่บริเวณศูนย์ฯ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งจัดทำ/ปรับปรุงข้อมูลประจำ ศูนย์ ให้มีความพร้อมในการให้บริการ โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ เกษตรกรต้นแบบ และเจ้าของศูนย์เครือข่าย ประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย เพื่อให้มีการเสริมหนุน ศพก. กับศูนย์เครือข่าย ซึ่งกันและกันในการถ่ายทอดความรู้และการให้บริการด้านการเกษตรของชุมชน ทั้งนี้ ต้องมี “แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย พร้อมเทคโนโลยีเด่นแต่ละศูนย์” ติดตั้งใน ศพก.หลัก ตัวอย่างตามภาคผนวก ๔ ทั้งนี้ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๔.๑.๒ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. (ยกเว้น ศจช.และ ศดปช.) เกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ ศักยภาพของศูนย์เครือข่าย (ยกเว้น ศจช. และ ศดปช.) เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้/แหล่ง เรียนรู้ทางการเกษตรด้านต่างๆ โดยการจัดแผนและแนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่ายพร้อมทั้งเสนอให้ CoO ทราบด้วย และดำเนินการพัฒนาศูนย์เครือข่ายตามแผนอย่างน้อย ๓ ศูนย์ โดยมีกรอบการพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๑) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีการท างานเชื่อมโยงกับ ศพก. มาอย่างต่อเนื่อง และมีการบันทึก ข้อมูลในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doae.go.th/login>) หัวข้อ “รายงานการดำเนินงาน ศูนย์เครือข่ายของ ศพก.”

๒) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. แต่ยังไม่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

๓) ในการพิจารณาคัดเลือกศูนย์เครือข่าย ขอให้เป็นมติคณะกรรมการ ศพก. และปรากฏ ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดจัดทำบัญชีและทำเนียบศูนย์เครือข่ายตามแบบฟอร์มภาคผนวก ๕ และ ๖ ส่งกองวิจัยและ พัฒนางานส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ทาง E-mail : Doaeresearch๒๐@gmail.com ดังนี้

๑. บัญชีศูนย์เครือข่าย ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

๒. ทำเนียบศูนย์เครือข่ายทุกศูนย์ที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

๔.๒ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
๔.๒.๑ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๒ กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจง และสร้าง ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๒ แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก. ส่วนกลาง ระดับเขต และ จังหวัด

๔.๒.๒ การประชุมคณะกรรมการทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร จัดประชุมคณะกรรมการทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อการบริหารโครงการ

๔.๒.๓ เวทีเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก. ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม จึงจัดให้มีเวทีเชื่อมโยง ศพก.และแปลงใหญ่ในทุกกระดับ เพื่อให้เกิดการประสานเชื่อมโยงการทำงานเครือข่ายด้านการผลิต ด้านการตลาด รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยมีศพก.และศูนย์เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแปลงใหญ่ ตลอดจนเป็นที่บ่มเพาะเกษตรกรที่จะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่อไป โดยให้คณะกรรมการเครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงการดำเนินงานกัน ทั้งระดับประเทศ เขต จังหวัด และคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ ประกอบด้วย

๑) ประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ ระดับประเทศ โดย ส่วนกลาง (กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร) จัดการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และ แปลงใหญ่ระดับประเทศ เพื่อประสานเชื่อมโยง วางแผน และขับเคลื่อนการดำเนินการร่วมกัน อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๒) ประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับเขต สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับเขต เพื่อเป็นการประสานเชื่อมโยงการขับเคลื่อน ศพก.และแปลงใหญ่ ของจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๓) ประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นผู้จัดการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อเป็นการประสานเชื่อมโยงการขับเคลื่อน ศพก. และแปลงใหญ่ของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัด อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๔) การประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ อย่างน้อย ๔ ครั้ง โดยเกษตรกรต้นแบบ (ประธานคณะกรรมการ ศพก.) ร่วมกับแปลงใหญ่ และเกษตรกรอำเภอ จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และแปลงใหญ่ การรับรองศูนย์เครือข่าย การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน การสรุปผลการดำเนินงาน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๔.๒.๔ สัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑) อบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรหลัก โดยส่วนกลาง (กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร) ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลให้แก่เจ้าหน้าที่เขตและจังหวัด เพื่อสามารถเป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดกระบวนการจัดทำแผนให้กับเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ ต่อไป

๒) การฝึกอบรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ โดยเจ้าหน้าที่ระดับเขตและจังหวัดที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรหลัก ดำเนินการสร้างทีมวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และเขตเศรษฐกิจระดับอำเภอ (Zoning) และสามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และบูรณาการกับแผนพัฒนาอื่น ๆ ได้

๔.๒.๕ การถอดบทเรียน ศพก. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ การถอดบทเรียน ศพก. จะเป็นการถอดองค์ความรู้จากเกษตรกร ต้นแบบของ ศพก. โดยดำเนินการดังนี้

๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดกรอบการถอดบทเรียนและสรุปบทเรียน ดำเนินการ โดยส่วนกลาง (กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร) เป็นผู้จัด การสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ซึ่งมี กลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ศพก. ทั้งในระดับเขต จังหวัด เข้าร่วมการสัมมนาระดมความคิดเห็น และออกแบบการถอดบทเรียน ศพก. เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่

๒) ถอดบทเรียน ศพก. ๗๗ จังหวัด

• เจ้าหน้าที่ในระดับเขตเป็นผู้ดำเนินการหลัก โดยมีเจ้าหน้าที่จังหวัด และอำเภอ ร่วม ดำเนินการคัดเลือก ศพก. ที่มีจุดเด่นในเรื่องการเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อดำเนินการถอดบทเรียน ตามประเด็นที่ ได้ร่วมกันออกแบบในการสัมมนา ได้เล็งมองค์ความรู้ ๙ เรื่อง (เขตละ ๑ เรื่อง)

• เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด และอำเภอร่วมกันดำเนินการคัดเลือก ศพก. ที่มีจุดเด่น ในเรื่อง การเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อดำเนินการถอดบทเรียนตามประเด็นที่ได้ร่วมกันออกแบบในการสัมมนา ได้เล็ง มองค์ ความรู้ ๖๘ เรื่อง (จังหวัดที่ไม่ได้เป็นเป้าหมายของเขต จังหวัดละ ๑ เรื่อง)

๓) ส่งสรุปเล็งมองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียน (ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒)

• สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ ๑-๙ ส่งสรุปเล็งมองค์ความรู้ที่ได้จากการ ถอด บทเรียน ศพก. ของเขต ให้กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

• สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ ๑-๙ รวบรวมสรุปเล็งมองค์ความรู้ ที่ได้จากการ ถอดบทเรียน ศพก. ของจังหวัด ส่งให้กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

๔.๒.๖ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อน ศพก. ของจังหวัด (District Workshop : DW)

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร รายไตรมาส โดยอาจแบ่งสายรวมอำเภอได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้อำเภอหมุนเวียนในการเป็นเจ้าภาพ จังหวัด เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและเข้าร่วมทุกครั้ง โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ ร่วมกันกำหนด ประเด็น และแนวทางการจัดเวที โดยเน้นการเป็นเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการส่งเสริมการเกษตร ในพื้นที่ การขับเคลื่อนการดำเนินการ ศพก. และเครือข่าย รวมทั้งการสรุปผลการดำเนินงานและการถอด ่องค์ความรู้ที่ ได้จากการดำเนินงานเป็นเวทีเพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาคน และพัฒนางาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการตามสถานการณ์หรือตามความจำเป็นและเหมาะสมกับ พื้นที่ หรือประเด็นปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ (Hot Issue) หรือประเด็นอื่น ๆ โดยอาจขอความร่วมมือ จากหน่วยงาน วิชาการหรือผู้รู้ในพื้นที่ รวมทั้งการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการน ่องค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน หมายเหตุ : เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร รายละเอียดดำเนินการ ตามคู่มือโครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (ขับเคลื่อนการทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้าที่ ๒ หัวข้อ ๔.๑ การ จัดเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร (๒) เวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (District Workshop : DW) ๔.๒.๗ จัดระบบและประจำสำนักงานเชื่อมโยงงานวิจัยสู่พื้นที่ ผ่าน ศพก. ๑) ส่วนกลาง (กองวิจัยและพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตร) จัดการประชุมกับหน่วยงาน วิชาการหรือมหาวิทยาลัย เพื่อประสานงานและคัดเลือก ผลงานวิจัย/เทคโนโลยีพร้อมใช้

๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ ดำเนินการจัดเวทีระดับเขต โดยเจ้าหน้าที่ ระดับเขต ร่วมกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัย นำเสนอผลงานวิจัย/เทคโนโลยีพร้อมใช้ให้แก่ เจ้าหน้าที่ ระดับจังหวัด อำเภอ และคัดเลือกจังหวัดที่จะขยายผลงานวิจัย/เทคโนโลยีพร้อมใช้ เขตละ ๑ จังหวัด ๗

๓) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ ประสานจังหวัด อำเภอ หน่วยงานวิชาการ หรือมหาวิทยาลัย จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย/เทคโนโลยีและค้นหาโจทย์วิจัยตามความต้องการของเกษตรกร

ให้แก่ ศพก. ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อขยายผลงานวิจัย/เทคโนโลยี

๔) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ ร่วมกับจังหวัด อำเภอ ในการจัดทำ แปลงทดสอบเทคโนโลยีใน ศพก. ที่ได้รับการคัดเลือก เขตละ ๑ ศพก. และติดตาม นิเทศงานโดยเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด เขต ส่วนกลาง และหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัย ๔.๒.๘ ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ยกระดับศักยภาพ ศพก. ส่วนกลาง (กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร) จัดการประชุมเพื่อร่วมกันวางแผน คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย สำรวจความต้องการ ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ สนับสนุนการพัฒนาต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสมกับการเกษตรแต่ละพื้นที่ และพืชเป้าหมาย และกิจกรรมการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน

๔.๓ การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.

๔.๓.๑ การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และ คณะกรรมการ ศพก. ร่วมกำหนดแผนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ให้สอดคล้องกับชนิดสินค้า โดยจัดที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่ายตามความเหมาะสม รายละเอียดตามภาคผนวก ๗ และบันทึกแผนการจัดงานในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>) ซึ่งงาน Field Day จะประกอบด้วย กิจกรรมหลัก ได้แก่ สถานีเรียนรู้ต่าง ๆ กิจกรรมรอง ได้แก่ การให้บริการด้านการเกษตรของ หน่วยงานต่าง ๆ นิทรรศการประกอบที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมเสริม เช่น การแสดงและจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม/ สถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ โดยให้เกษตรกรเข้าร่วมงาน อย่างน้อยศูนย์ละ ๑๐๐ คน ทั้งนี้ เมื่อ ดำเนินการจัดงาน Field Day เสร็จสิ้นแล้วให้บันทึกผลการจัดงาน Field Day ในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

๔.๔ การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ

๑) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำเป็นการอบรมเพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย/อำเภอ ตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่กำหนด โดยเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และจะต้องจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า ๓ ครั้งต่อฤดูกาลผลิต สามารถจัดอบรมที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่าย ตามที่คณะกรรมการ ศพก. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสม โดยสามารถบูรณาการ โครงการจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก กรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการได้ และเมื่อดำเนินการอบรมเกษตรกรในแต่ละครั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้บันทึกข้อมูลการอบรมเกษตรกรผู้นำในระบบ รายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

๒) การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ซึ่งเป็นประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. จำนวน ๑๐ ราย/ศพก. จังหวัด ดำเนินการจัดอบรมให้กับประธานศูนย์เครือข่าย โดยจัดอบรม ๒ ครั้ง เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประธาน ๘ ศูนย์เครือข่าย ในประเด็น เทคนิคการนำเสนอ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความร่วมมือของเครือข่าย ศพก. กับ ภาคราชการ หรือ ในประเด็นอื่นๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๔.๕ การติดตาม และรายงาน

๔.๕.๑ การติดตามการดำเนินงาน ศพก.

๑) ส่วนกลาง/เขต/จังหวัด ติดตามการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอติดตาม สนับสนุน ประเมินผล เกษตรกรที่มาเรียนรู้ และผลการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๔.๕.๒ การรายงานการดำเนินงานให้รายงานตามลำดับชั้น โดยระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ให้รายงานแผนและผลการดำเนินงาน ในระบบรายงานแบบ Online (<http://learningpoints.doe.go.th/login>) ตามประเด็นดังนี้

- ผลการจัดอบรมเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย ต่อศูนย์
- แผนและผลการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)
- ศูนย์เครือข่าย - การให้บริการของ ศพก. ทั้งนี้ สามารถดูคู่มือการบันทึกระบบรายงาน

ศพก. ที่ <https://goo.gl/Wsck๒Z>

ส่วนที่ ๒ การดำเนินงานของ ศจช., ศดปช. และการอารักขาพืช

๔.๖ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย

๔.๖.๑ อบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่อารักขาพืช หลักสูตรการเป็นหมอพืชและการดำเนินงานคลินิกพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้าน อารักขาพืช คัดเลือกจังหวัดนำร่องภูมิภาคละ ๒ จังหวัด และทำการอบรมการเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชและการจัดการศัตรูพืชในระดับพื้นที่ได้ โดยจังหวัดที่ผ่านการอบรม จะต้องเปิด ให้บริการคลินิกพืชแก่เกษตรกร ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอ หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หรือศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง งบประมาณ เป็นค่าสำหรับการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่

๔.๖.๒ สัมมนาเครือข่ายการเรียนรู้และนำเสนอผลงานด้านอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดสัมมนาเครือข่ายการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน ด้านอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลงาน และสร้างความร่วมมือการพัฒนา งาน อารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยทั้งภาครัฐและเอกชน งบประมาณ เป็นค่าสำหรับการจัดสัมมนาเจ้าหน้าที่

๔.๖.๓ สนับสนุนการจัดสถานีถ่ายทอดความรู้ด้านจัดการศัตรูพืชในงานวันถ่ายทอดความรู้ (Field day) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช และกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตร พื้นที่ กรุงเทพมหานคร ให้การสนับสนุนการจัดสถานีถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรในงาน วันถ่ายทอดความรู้ (Field day) ของศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรงบประมาณ เป็น ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ/จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการจัดสถานีเรียนรู้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน

๔.๖.๔ จัดทำเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรด้านอารักขาพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดทำเครื่องมือสนับสนุนการส่งเสริมเรียนรู้ของ เจ้าหน้าที่และเกษตรกร ในพื้นที่ งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ/จัดหาวัสดุเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้

๔.๖.๕ สนับสนุนการพัฒนางานภารกิจด้านอารักขาพืชสู่งานวิจัย สำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรร่วมกับกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด และ/หรือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช ดำเนินการกำหนดประเด็นการวิจัย โดย

๑) เป็นประเด็นที่สามารถแก้ไขปัญหาการทำงานในพื้นที่ หรือความรู้ที่ต้องการ การศึกษาหา ข้อเท็จจริง ซึ่งผู้รับผิดชอบดำเนินการวิจัยจะเป็นสำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรหรือ สำนักงานเกษตร จังหวัด หรือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ซึ่งอาจมอบหมายให้ รับผิดชอบหน่วยงานเดียวหรือ หลายหน่วยงานได้ตามความต้องการของที่ประชุม

๒) จัดทำโครงการงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ที่มาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน แผนปฏิบัติงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ ส่งให้กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ภายใน เดือนมกราคม ๒๕๖๒

๓) รายงานผลความก้าวหน้าหรือผลงานวิจัยให้กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ทราบภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการทำงานวิจัย เช่น ค่าพาหนะ ค่าวัสดุที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔.๖.๖ การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๑) พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่เป็นวิทยากรกระบวนการด้านการจัดการศัตรูพืชตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร โดยกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่เจ้าหน้าที่ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร เพื่อให้สามารถทำหน้าที่เป็นวิทยากรที่เลี้ยงในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกอบรม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน กิจกรรม

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้เกษตรกร เรื่อง การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร โดย สำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดกระบวนการ ๑๐ เรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกรให้แก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน จำนวน ๓๐ รายต่อศูนย์ จัดอบรม ๑ ครั้ง และรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตร ทราบ (รายละเอียด เพิ่มเติมจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบภายหลัง) งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดกระบวนการเรียนรู้ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม

๓) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สำรวจความต้องการใช้ปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนิน กิจกรรมของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยขอให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ พิจารณา ตามความจำเป็น และความเหมาะสมของการสนับสนุนปัจจัยต่างๆที่จำเป็นของการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ จัดการศัตรูพืชชุมชนให้มากที่สุด ทั้งนี้ อาจจะไม่สนับสนุนทุกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หรือสนับสนุนทุกศูนย์ จัดการศัตรูพืชชุมชนภายในจังหวัดก็ได้ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการ ดำเนินกิจกรรม ศจช. และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๔) สนับสนุนการดำเนินงานแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

๔.๑) สนับสนุนการสำรวจติดตามแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแปลงสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ดังนี้

(๑) แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชของ ศจช.ใน อำเภอๆ ละ ๒ ศจช. รวม โดยคัดเลือกแปลงที่ดำเนินการปลูกพืชหลักหรือพืชรองขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเพาะปลูก ขณะนั้น และสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืชทุกสัปดาห์ ตามแบบสำรวจและประเมินสถานการณ์ที่กองส่งเสริมการ อารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนด (ดาวน์โหลดที่เว็บไซต์กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย) นำข้อมูลที่สำรวจได้มาวิเคราะห์สถานการณ์การระบาด เพื่อแจ้งเตือนภัยในพื้นที่ พร้อมรายงานข้อมูลออนไลน์ ผ่านระบบแปลงติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยทุก สัปดาห์ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว

(๒) แปลงติดตามสถานการณ์ในกิจกรรมจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช (๑๓ ชนิดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ) เป็นแปลงที่ไม่ซ้ำกับแปลงติดตามฯของ ศจช. ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้ กำหนดชนิดพืชและจำนวนแปลงที่ต้องดำเนินการแต่ละจังหวัด รายละเอียดตามภาคผนวก ๙ โดยเลือกแปลงสำรวจที่เหมาะสม แต่ให้มีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจทุกสัปดาห์ตามแบบสำรวจและ ประเมินสถานการณ์ที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนด (ดาวน์โหลดที่เว็บไซต์กองส่งเสริมการ

อารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย) นำข้อมูลที่สามารถได้มาวิเคราะห์สถานการณ์การระบาด เพื่อแจ้งเตือนภัยในพื้นที่ พร้อมรายงานข้อมูลออนไลน์ผ่านระบบแปลงติดตามสถานการณ์การระบาดศัตรูพืชของกองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ยทุกสัปดาห์ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว โดยหากจังหวัดมีความประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงชนิด พืช ให้แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะดำเนินการจัดทำคู่มือประจำแปลงเพื่อประกอบการสำรวจและติดตามสถานการณ์มอบให้ทุกแปลง งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ อุปกรณ์การสำรวจ วัสดุทำกับดักล่อแมลง หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๔.๒) จัดทำคู่มือและแบบสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดทำคู่มือประจำแปลง เพื่อการบันทึกข้อมูลการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยประกอบด้วย แบบสำรวจ เพื่อการสำรวจทุกสัปดาห์ตลอดฤดูกาลเพาะปลูก ตัวอย่างการกรอกข้อมูลการสำรวจ วิธีการสำรวจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ศัตรูพืชสำคัญของพืชเศรษฐกิจหลัก ๑๓ ชนิด พร้อมภาพประกอบ มอบให้ สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ นำไปใช้ประกอบการสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างจัดทำคู่มือและแบบสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

๔.๓) ประเมินการดำเนินงานแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยกองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ยดำเนินการติดตามผลการดำเนินการกิจกรรมการสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ระบาดศัตรูของ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและแปลงในพื้นที่เสี่ยงของแต่ละจังหวัด เพื่อตรวจสอบวิธีการดำเนินงานปัญหาอุปสรรค และจุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานด้านการสำรวจติดตามสถานการณ์ระบาดศัตรูพืชที่มี ประสิทธิภาพ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการติดตาม และประเมินผล ได้แก่ เบี้ยเลี้ยง ที่พัก และค่าพาหนะเจ้าหน้าที่ ค่าวัสดุอุปกรณ์การดำเนินการและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕) สนับสนุนชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๕.๑) ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์บริสุทธิ์และพ่อ-แม่พันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติโดยกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์บริสุทธิ์ และพ่อ - แม่พันธุ์ศัตรูธรรมชาติ สนับสนุนให้ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานเกษตร จังหวัด เพื่อนำไปผลิตขยายเพิ่มปริมาณในพื้นที่ต่อไป งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าจ้างเหมาแรงงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินกิจกรรม

๕.๒) สนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ขยายให้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านอารักขาพืช ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ขยายให้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ สำรวจความต้องการใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และประสานไป ยัง ศทอ.ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อจะได้ผลิตและจัดส่งได้ตรงตามความต้องการ และรายงานผลให้กรมส่งเสริม การเกษตรทราบ (รายละเอียดเพิ่มเติมจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบภายหลัง) งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อ-จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ค่าพาหนะ ค่าจ้าง เหมาแรงงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๕.๓) สนับสนุนปัจจัยการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน โดยกองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ย ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จัดซื้อ/จัดหา และผลิตผลิตภัณฑ์ ควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ เชื้อจุลินทรีย์ แมลงศัตรูธรรมชาติ สารสกัดธรรมชาติ และสารสังเคราะห์อื่นๆ ที่จำเป็น ๑๒ สนับสนุนให้กับพื้นที่ที่เกิดการระบาดของศัตรูพืช โดยมีกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นผู้เข้าไปพื้นที่ ดำเนินการควบคุมการระบาด งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้อ-จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ จ้างเหมาแรงงาน และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๖) จัดทำแปลงเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชอย่างเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และมีศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช เป็นพี่เลี้ยง ร่วมกันจัดทำแปลงเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชอย่างเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ โดยต้องดำเนินการใน ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนจังหวัดละ ๒ แปลง เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรในพื้นที่นำไปปฏิบัติใช้ต่อไป และรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ (รายละเอียดเพิ่มเติมจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบภายหลัง) งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำแปลงเรียนรู้ ค่าจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ ค่าจัดซื้อ-จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ค่าพาหนะ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๗) จัดเวทีเสวนาพัฒนาศักยภาพและการสร้างเครือข่ายศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๗.๑) ระดับจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) จัดเวทีเสวนาระดับ จังหวัดระหว่างประธาน หรือกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนศูนย์ละ ๒ ราย จำนวน ๑ วัน เพื่อหารือ/ทบทวน/ ปรับปรุง แนวทางการพัฒนาศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และรายงานผลการจัดเวที เสวนา ระดับจังหวัดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรทราบ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดเวทีเสวนา ค่าวัสดุ-อุปกรณ์ ค่าพาหนะ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๗.๒) ระดับเขต โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร จัดเวทีเสวนาระดับเขต ให้แก่ เจ้าหน้าที่อารักขาพืชของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๑ คน ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ๑ คน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ๑ คน และประธานหรือกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนจังหวัดละ ๒ ราย และรายงานผลการจัดเวทีเสวนาให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดเวทีเสวนา ค่าวัสดุ-อุปกรณ์ ค่าพาหนะ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๗.๓) ระดับประเทศ โดยกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดเวทีเสวนาระดับ ประเทศ ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ศูนย์ส่งเสริม เทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช และประธานหรือกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ หารือ/ทบทวน/ปรับปรุง และวางแผนการพัฒนาศักยภาพและการสร้างเครือข่ายศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนที่มีประสิทธิภาพ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดเวทีเสวนา และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม

๘) ประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ดำเนินการโดย

๘.๑) ระดับจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการการคัดเลือก ดำเนินการคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด และรายงานผลการคัดเลือกให้กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรทราบ (รายละเอียดเพิ่มเติมจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบภายหลัง) งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ เอกสารเกี่ยวกับการคัดเลือก ศจช.และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ใบประกาศนียบัตร/ค่าจัดทำโล่รางวัล

๘.๒) ระดับเขต โดย สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ร่วมกับคณะกรรมการการคัดเลือก ดำเนินการคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ระดับเขต และรายงานผลการคัดเลือกให้กรมส่งเสริม การเกษตรทราบ (รายละเอียดเพิ่มเติมจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบภายหลัง) งบประมาณ

(๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท (๒) เพื่อใช้เป็นเงินรางวัลตอบแทนให้แก่ ศจช. ดีเด่น ระดับเขต จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๙) ถอดบทเรียนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดย ส านักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ดำเนินการถอดบทเรียนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ระดับเขต และส่งรายงานผล

การถอดบทเรียนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๑๐) ตรวจสอบประเมินแปลงเรียนรู้ของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและคุณภาพชีวภัณฑ์ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ติดตาม ประเมินให้คำแนะนำ แปลง เรียนรู้ของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และสุ่มตรวจประเมินคุณภาพชีวภัณฑ์ของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และสรุป รายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๑๑) ประเมินผลศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดย กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ และเกษตรกรในพื้นที่ งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินกิจกรรม

๔.๖.๗ การขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ประกอบด้วยกิจกรรม

๑) สัมมนาเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ย เป้าหมาย เจ้าหน้าที่จาก กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย สำนักงานส่งเสริม และพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดและสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ รับผิดชอบงานดินปุ๋ย วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาให้ความรู้ที่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานดินปุ๋ย ระดับเขตและจังหวัด ให้สามารถส่งเสริมด้านดินและ ๑๔ ปุ๋ยได้อย่างมีอาชีพ เพื่อสามารถขับเคลื่อนขยายผลการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผ่านกลไก ศดปช. งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนา เช่น ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๒) ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมและการแก้ไขปัญหา ด้านดินและปุ๋ย เป้าหมาย เจ้าหน้าที่จากกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ผู้แทนสำนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดบางจังหวัด เจ้าหน้าที่หน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับสายงานด้านดินและปุ๋ย และด้านพืช และผู้แทนสมาชิก ศดปช. วิธีการดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ย เพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือเกี่ยวกับปัญหาด้านดินและปุ๋ย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่น ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๓) สัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครือข่ายด้านดินและปุ๋ย ระดับอำเภอ เป้าหมาย เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ สำนักงานเกษตร จังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานเกษตร กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบงานดินปุ๋ย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำ ตำบลที่รับผิดชอบ ศดปช. ๘๘๒ ศูนย์ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ๙ ศูนย์ วิธีดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อ ติดตามขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศดปช. และการขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลวิชาการ ประสบการณ์ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน และศึกษาดูงานด้านดินและปุ๋ย งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดประชุม เช่น ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๔.๖.๘ พัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ประกอบด้วย

กิจกรรม ๑) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช. เป้าหมาย ศดปช. และวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช. วิธีดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด (กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สนับสนุนค่าใช้จ่ายหรือจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช. เช่น ชุด ตรวจสอบ pH และ N P K ในดินแบบรวดเร็ว น้ำยาเติม ปัจจัยการผลิต เช่น แม่ปุ๋ย เป็นต้น เพื่อการสนับสนุนการ ดำเนินกิจการของ ศดปช. ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินแก่สมาชิก การให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินแก่สมาชิก รวมทั้งเกษตรกรอื่นในชุมชน โดย ศดปช. ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ การบริหารจัดการเงินทุนที่รัฐสนับสนุนให้เหมาะสม เพื่อหมุนเวียนใช้ในกิจกรรม ศดปช. งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เช่น ชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว ชุดน้ำยาเติม แม่ปุ๋ย วัสดุปรับปรุงดิน (เช่น ปูนขาว โดโลไมท์) สารเร่งซูเปอร์ พด. เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด เป็นต้น และรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ งบประมาณที่รัฐสนับสนุน ในการดำเนินงานของ ศดปช. ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการอย่าง เหมาะสมเพื่อนำมาหมุนเวียนใช้ในการสนับสนุนกิจกรรม ศดปช. รวมทั้งจังหวัดและอำเภอควรสนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้ง ผลักดันให้ ศดปช. มีโอกาสได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และจากแหล่งงบประมาณอื่น เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช. ให้สามารถลด ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างยั่งยืน และ ศดปช.ต้องมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายสนับสนุน ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และการส่งเสริมการเกษตรใน รูปแบบแปลงใหญ่

กิจกรรม ๒) ประกวด ศดปช. ดีเด่น เป้าหมาย เพื่อให้ได้ ศดปช. ดีเด่น ระดับจังหวัด และระดับเขต วิธีดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ ๑-๙ ร่วมกับสำนักงานเกษตร จังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดประกวด ศดปช. ดีเด่น ระดับจังหวัดและเขต ตามหลักเกณฑ์ที่กรม ส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ ๑-๙ และสำนักงานเกษตรจังหวัดจะร่วมกัน กำหนด งบประมาณ

(๑) สำหรับ สสก. งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าเงินรางวัลสำหรับ ศดปช.ดีเด่นระดับเขต

(๒) สำหรับจังหวัด เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประกวด จัดทำโล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ และรางวัลตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๓) ศึกษาพัฒนาการนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยมาประยุกต์ใช้เพื่อการเกษตรแม่นยำ เป้าหมาย งานศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านดินปุ๋ย ๑ เรื่อง วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ยร่วมกับหน่วยงานวิชาการ ศึกษาวิจัยนวัตกรรมและการประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนางานด้านดินปุ๋ยให้เกิดประสิทธิภาพและแม่นยำ (Precision Agriculture) จำนวน ๑ เรื่อง งบประมาณ สำหรับการศึกษาค้นคว้าวิจัย

กิจกรรม ๔) สนับสนุนโครงการความร่วมมือด้านดินและปุ๋ยระหว่างประเทศ เป้าหมาย สนับสนุนโครงการความร่วมมือด้านดินและปุ๋ยระหว่างประเทศ วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยสนับสนุนโครงการความร่วมมือด้านดินและปุ๋ยระหว่างประเทศ จำนวน ๑ ครั้ง งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรม ๕) พัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ให้เป็นต้นแบบการถ่ายทอดความรู้เกษตรกรแม่นยำ เป้าหมาย ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนระดับเขต หรือจังหวัด หรือศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนอื่น ที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบ วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและ

พัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ

๕.๑) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ศตปช.ต้นแบบ ๙ ศูนย์

๕.๒) อบรมพัฒนาวิทยากรต้นแบบการถ่ายทอดความรู้เกษตรกรแม่นยำ

๕.๓) คัดเลือกเกษตรกรสมาชิก ศตปช. จัดทำแปลงต้นแบบการถ่ายทอดความรู้เกษตรกรแม่นยำ งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน ค่าที่พัก เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เอกสาร วัสดุการเกษตร วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

๔.๖.๙ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย

กิจกรรม ๑) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย เป้าหมาย แปลงเรียนรู้ ศตปช. ละ ๑ แปลง วิธีดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกร สมาชิกของ ศตปช. ที่สามารถเป็นวิทยากรเกษตรในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรในชุมชน เพื่อจัดทำแปลง เรียนรู้การจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑ แปลง ขนาดพื้นที่ตามความเหมาะสม โดยใช้ เป็นจุดถ่ายทอดความรู้และขยายผลในเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัดรวมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ (ในพื้นที่สามารถดำเนินการได้) การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ ดินร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยพืชสด หรือการไถกลบตอ ซังพืชหลัก เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงโครงสร้างของดินและ/หรือปุ๋ยชีวภาพ โดยต้องมีการเปรียบเทียบกับแปลงที่ เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามวิธีการของเกษตรกร เพื่อให้เห็นความแตกต่างของต้นทุนการผลิตและผลผลิต รวมทั้งความ แตกต่างในแง่อื่น ๆ เช่น ความแข็งแรง ความทนทานต่อโรคแมลงของต้นพืช โดยทั้ง ๒ แปลง ต้องมีการปฏิบัติแบบ เดียวกัน ยกเว้นเฉพาะเรื่องการใช้ปุ๋ยที่แตกต่างกัน (สูตรปุ๋ยและจำนวนครั้งในการใส่ให้ เป็นไปตามคำแนะนำ)

- เจ้าหน้าที่อำเภอร่วมกับเกษตรกรเจ้าของแปลงเรียนรู้จัดเก็บข้อมูลตามแบบเก็บข้อมูลแปลงเรียนรู้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้เพื่อแสดงรายละเอียดของการจัดทำแปลงเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้กับเกษตรกรสมาชิก ศตปช. และ เกษตรกรในชุมชนได้ทราบ ขอให้ใช้ข้อความแบบเดียวกันตามตัวอย่างป้ายแปลงเรียนรู้ด้านล่างนี้ เพื่อประโยชน์ใน การขยายผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น งบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำแปลง ค่าป้ายแปลงเรียนรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ตัวอย่างป้ายแปลงเรียนรู้ หมายเหตุ สามารถ ดัดแปลงรายละเอียดตามชนิดพืชและอาจเพิ่มข้อมูลปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ร่วมได้

กิจกรรม ๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย เป้าหมาย เกษตรกรสมาชิก ศตปช. วิธีดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด(กลุ่มอารักขาพืช) ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ให้แก่เกษตรกรสมาชิก ศตปช. จำนวน ศตปช. ละอย่างน้อย ๒๐ ราย จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อร่วมกันสรุปบทเรียนจากการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินและปุ๋ยสั่ง ตัด ในปีที่ผ่านมา ร่วมวางแผนการบริหารจัดการ ศตปช. ให้เข้มแข็ง ยั่งยืน และสำหรับ ศตปช. ที่มีศักยภาพ สนับสนุน ให้สามารถประกอบการธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงให้ ศตปช. รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ด้านการใช้ ปุ๋ยแบบผสมผสานทั้งการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพ และปุ๋ยชีวภาพในพืชที่สามารถ ใช้ได้ เพื่อเพิ่มความอุดม สมบูรณ์ของดิน ปรับปรุงโครงสร้างของดิน และลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งหลักสูตรดิน ปุ๋ยอื่น ตามปัญหาในพื้นที่ และความต้องการของสมาชิก งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าอาหาร อาหารว่าง วัสดุจัด กระบวนการเรียนรู้ และค่าใช้จ่าย อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๓) จัดทำสื่อการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ยสนับสนุนเจ้าหน้าที่และเกษตรกร เป้าหมาย สื่อการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ย วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยจัดทำสื่อการเรียนรู้ การจัดการ ดินและปุ๋ย เช่น หนังสือ แผ่นพับ โปสเตอร์ สื่อวีดิทัศน์ เพื่อสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการสำหรับ เจ้าหน้าที่และ เกษตรกร เพื่อใช้ในการดำเนินงานของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)

งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าจ้างเหมาออกแบบ จัดพิมพ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนิน

กิจกรรม ๔) จัดงานรณรงค์การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต เป้าหมาย เกษตรกรสมาชิก ศตปช. และเกษตรกรทั่วไป วิธีดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดงานวัน รณรงค์ การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต จังหวัดละ ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๑ วัน เพื่อรณรงค์ให้เกิดการขยายผล การใช้ปุ๋ยเพื่อ ลดต้นทุนการผลิต (การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินโดยหรือปุ๋ยสั่งตัด ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และ/หรือ ปุ๋ยชีวภาพ) และให้มีกิจกรรมการให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน โดยทีมปฏิบัติการจาก ศตปช. ที่มี ศักยภาพด้วย จำนวนผู้เข้าร่วม งานอย่างน้อย ๑๕๐ ราย งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าอาหาร อาหารว่าง วัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๕) สนับสนุนการพัฒนางานภารกิจด้านดินและปุ๋ยสู่งานวิจัย เป้าหมาย งานวิจัยด้าน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมด้านดินและปุ๋ย เขตละ ๑ งาน วิธีดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๑-๙ ดำเนินการศึกษาวิจัยการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมด้านดินและปุ๋ย เพื่อเกิดประโยชน์สนับสนุน การทำงานที่รับผิดชอบ และเผยแพร่ เพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อน ศตปช. และการนำเสนอ ผลงานด้านอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย งบประมาณ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ค่าป้าย เอกสารสรุปผล รวมทั้งเอกสารเผยแพร่ ค่าใช้จ่ายในการติดตามเก็บข้อมูลของ เจ้าหน้าที่ และค่าใช้จ่าย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๔.๖.๑๐ การประเมิน ศตปช. ประกอบด้วย

กิจกรรม ๑) สัมมนาสรุปผลการดำเนินงานการขับเคลื่อน ศตปช. เป้าหมาย เจ้าหน้าที่ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ สำนักงานเกษตร จังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานเกษตรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบงานดินปุ๋ย วิธีดำเนินงาน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย จัดการสัมมนาสรุปผลการ ดำเนินงานโครงการฯ น าเสนอผลการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรที่ ๑-๙ ร่วมกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ในการ ขับเคลื่อนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ๘๘๒ ศูนย์ และวางแผนการดำเนินงานในปี ต่อไป งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนา

กิจกรรม ๒) ประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศตปช. เป้าหมาย สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน วิธีดำเนินงาน กอง ส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยดำเนินการติดตามและ ประเมินผล เพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การจัดทำแปลงทดสอบสาธิต แปลงเรียนรู้ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศตปช. และกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ รวมทั้งถอดองค์ความรู้ ศตปช. ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเผยแพร่ขยายผล ทั้งนี้เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืน ต่อไป งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผล เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจกรรม ๓) ประเมินการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศตปช. ระดับเขต เป้าหมายสำนักงาน เกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน วิธีดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร ที่ ๑-๙ ดำเนินการประเมิน ศตปช. โดยการจัดประกวด ศตปช. ดีเด่น ติดตามและ ประเมินผล เพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การจัดทำแปลงเรียนรู้ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศตปช. และกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ รวมทั้งถอดองค์ความรู้ ศตปช. ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเผยแพร่

ขยายผล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืน ต่อไป งบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมิน ศตปช. ดีเด่น เช่น เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก ค่าพาหนะค่าจัดทำโล่รางวัล /ใบประกาศเกียรติคุณ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

๖.๑.๑ มีการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่ายในพื้นที่ทุกอำเภอ

๖.๑.๒ เกษตรกรต้นแบบสามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกร

๖.๑.๓ เกษตรกรมาเรียนรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดฤดูกาลผลิต เช่น กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๖.๒.๑ เกษตรกรที่มาเรียนรู้ที่ ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

๖.๒.๒ เกษตรกร องค์กรเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้า เกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

๖.๓ ตัวชี้วัด

๖.๓.๑ มีการพัฒนา ศพก. ให้มีความพร้อมในการให้บริการถ่ายทอดความรู้ บริการข้อมูล ข่าวสาร บริการด้านการเกษตรต่าง ๆ และบริการรับเรื่องร้องเรียน ในพื้นที่ทุกอำเภอ จำนวน ๘๘๒ ศูนย์

๖.๓.๒ เกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย สามารถถ่ายทอดความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต ทางการเกษตรให้กับเกษตรกร

๖.๓.๓ เกษตรกรมีความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การลดต้นทุนการผลิต การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินปุ๋ย

๖.๓.๔ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรและการตลาดของเกษตรกรในพื้นที่

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๗.๑ นางสาวน้ำทิพย์ มณีฉาย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ
โทร.๐๙๒-๒๔๗๔๒๙๙

๗.๒ นางสาวสิริรัตน์ หินอ่อน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ
โทร.๐๙๒-๒๔๗๔๓๐๑

๗.๓ นายอาทร อ่อนตา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
โทร.๐๙๒-๒๔๗๔๓๐๑

โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืน

๑. หลักการและเหตุผล

เป็นการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งเพื่อให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอกให้มากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีผลตอบแทนที่จะทำให้เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพการเกษตร ได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ให้แพร่หลายสู่เกษตรกร เพื่อให้มีรายได้และมีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกิดความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างเพียงพอ และยั่งยืน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการองค์ความรู้ ตลาดและเชื่อมโยงกับงานโครงการต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภายนอก

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ดำเนินการในพื้นที่ ๑๘ ตำบล

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ วิธีการดำเนินงาน

๑) ส่วนกลางจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการและเอกสารคำแนะนำสำหรับเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับระบบเกษตรกรรมตามแนวทางทฤษฎีใหม่

๒) จัดประชุมสัมมนาโครงการเกษตรกรทฤษฎีใหม่

- จัดประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืน เพื่อให้ทันวิชาการส่งเสริมการเกษตรจะได้นำไปชี้แจงโครงการให้แก่เกษตรกรต่อไป

๓) สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๐ ครัวเรือน เพื่อรวมกลุ่มและจัดทำแผนการผลิตและจัดทำแปลงส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยมีเงื่อนไขเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

(๑) เป็นเกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์เป็นของตนเอง/เช่า

(๒) มีภูมิลำเนาและที่ตั้งแปลงอยู่ในชุมชนเดียวกัน

(๓) มีพื้นที่ดำเนินการตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป

(๔) มีแหล่งน้ำ เช่น บ่อขุด บ่อบาดาล ฯลฯ ในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ

(๕) สมัครงใจดำเนินการทำเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ต่อเนื่องอย่างน้อย ๓ ปี

๔) สำนักงานจังหวัด/อำเภอ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แปลงส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ขนาดกว้าง ๑.๒๐ x ๑.๕๐ เมตร กลุ่มละ ๑ ป้าย จำนวน ๑๐ ป้าย เพื่อบ่งบอกการเป็นจุดเรียนรู้และขยายผล

๕) ติดตามประเมินผลโครงการกำกับและติดตามการดำเนินงานโครงการ

๔.๒ การดำเนินงานกลุ่ม

๑) ดำเนินงานการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยพิจารณารวบรวมและคัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขโครงการและสมัครงใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย จำนวน ๑ กลุ่ม เพื่อเตรียมการจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ที่มีส่วนร่วมในการคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการวางแผนปฏิบัติ ตัดสินใจแก้ไขปัญหา และแบ่งปันผลประโยชน์เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำให้กลุ่มมีอำนาจในการต่อรองเพื่อการผลิต การตลาด และการจัดการต่าง ๆ

๒) สนับสนุนกลุ่มให้มีการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม วางแผน ประสานงาน ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดการที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนอย่างอิสระตามความเหมาะสมของชุมชน ซึ่งอาจประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ เภรณูญิกและอื่น ๆ ตามข้อตกลงของกลุ่ม

๓) คัดเลือกจุดเรียนรู้ของกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยให้สมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันคัดเลือก “แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่” ของสมาชิกที่เจ้าของแปลงมีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำใฝ่เรียนรู้ สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้อื่น และเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นได้ จำนวน ๑ จุด เพื่อใช้เป็นจุดศูนย์กลางในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติร่วมกัน รวมทั้งใช้เป็นจุดติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อการเรียนรู้และขยายผล

๔) จัดทำแผนผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ แผนการผลิต และปฏิทินการปลูกพืช โดยให้กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่มีการจัดเวทีเพื่อการวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตการตลาด ปัญหาภายในชุมชน และความต้องการของสมาชิก และกำหนดเป็นแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับแผนการตลาดของสมาชิกทุกคนและของกลุ่มแบบเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงระบบการปลูกพืชหมุนเวียนที่สามารถสร้างแหล่งอาหารของครัวเรือนผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่สามารถขายสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องทั้งรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี รวมทั้งกำหนดปฏิทินการปลูกพืชให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า ลดการใช้สารเคมี ใช้แรงงานของครอบครัวและ/หรือช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่ม เพื่อมุ่งเน้นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดการพึ่งพาจากภายนอกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยจัดการฝึกอบรม ณ จุดเรียนรู้ที่กำหนด

๖) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ณ จุดเรียนรู้ที่กำหนด เพื่อให้เป็นเวทีของสมาชิกในการร่วมกันคิด แสดงความคิดเห็น รับทราบสถานการณ์ ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งของกลุ่ม

๔.๓ จัดทำแปลงส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เพื่อให้เกิดแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่และเป็นแปลงแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของสมาชิกภายในกลุ่มฯ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ครัวเรือนละ ๒,๑๐๐ บาท เพื่อส่งเสริมการดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดเป็นรูปธรรม มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สามารถเป็นตัวอย่งการเรียนรู้ของเกษตรกรภายในชุมชนได้

๔.๔ การเชื่อมโยงตลาด

การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นั้น พระองค์ได้ทรงกำหนดไว้เป็น ๓ ขั้นตอน

ทฤษฎีใหม่ : ขั้นที่ ๑ เป็นขั้นตอนของการผลิตทางการเกษตรโดยตรง เพื่อให้มีอาหารอย่างเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในครอบครัวของเกษตรกร

ทฤษฎีใหม่ : ขั้นที่ ๒ หลังจากเกษตรกรดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ คือเกษตรกรมีอาหารไว้บริโภคในครอบครัวอย่างเพียงพอ และสามารถช่วยตัวเองได้แล้ว ขั้นต่อไปคือการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีการตลาดเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากเกษตรกรสามารถผลิตได้มากกว่า

๓.๑ สนับสนุนปัจจัยการผลิต บางส่วน ได้แก่ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ประมง												
๔. เชื่อมโยงตลาด												
๔.๑ เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรในการ นำผลผลิต ส่วนที่เหลือจากการบริโภคใน ครัวเรือนมาจำหน่ายร่วมกับตลาด เกษตรกร ตลาดท้องถิ่น ตลาดสีเขียว ตลาดอื่น ๆ												

๖. งบประมาณ

ร่วมคัดเลือกเกษตรกร กับสำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

- ๑) มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืน จำนวน ๑๐ ครัวเรือน
- ๒) มีแปลงส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ที่เข้มแข็งและยั่งยืนสามารถขยายผลในชุมชนได้
- ๓) มีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ผลลัพธ์ (outcome)

- ๑) มีแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรได้สามารถนำไปปรับใช้ในแปลงตนเองได้
- ๒) ลดรายจ่าย มีรายได้ และมีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอ
- ๓) ลดการพึ่งพาจากปัจจัยภายนอก เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเอง สร้างสมดุลทางธรรมชาติในระยะยาว และทำให้ระบบนิเวศของชุมชนดีขึ้น

ตัวชี้วัด

เกษตรกร ๑๐ ครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยนำหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๘.๑ นางสาวพรวดี ภักดีไพบุลย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

โทร.๐๘๐-๗๘๗๔๔๗๒

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเกษตรทฤษฎีใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี

ภาคผนวก

รูปกิจกรรมโครงการ

๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) กิจกรรม พัฒนาและค้นหา Smart Farmer จัดกิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรกิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร จัดกิจกรรมเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวัดหนองจอกใหญ่

๓. โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมขับเคลื่อนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนสำหรับสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

๔. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรม จัดอบรมการทำแปลงส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ จัดกิจกรรมเมื่อมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๑๐ เมษายน, ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย จัดกิจกรรมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๖. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย จัดกิจกรรมเมื่อครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย จัดกิจกรรมเมื่อครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๘. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกิจกรรม จัดงานวันถ่ายทอดความรู้ Field day ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ตำบลหนองโรง วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๙. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม ประชุมคณะกรรมการ ศพก ประชุมกรรมการ ศพก.และ แปลงใหญ่

๑๐. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกิจกรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย จัดกิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๑๑. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกิจกรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการพืชชุมชน จัดกิจกรรมเมื่อ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

๑๒. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

๑๓. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่) จัดกิจกรรม เวที และจัดการเรียนรู้
ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

